

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: NR-26S/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4019200058
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Tóth
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:4019200058.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lucie Tóth a členov senátu Mgr. Milady Artnerovej a JUDr. Martina Hraboša, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XX, XXX XX F., právne zastúpený: JUDr. Pavol Gráčik, advokát, so sídlom Farská 40, 949 01 Nitra a JUDr. Viktor Mlynek, advokát so sídlom Štúrova 43, Nitra, proti žalovanému: Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, Tomášikova 64A, Bratislava, 4, za účasti ďalších účastníkov: 1. MH Invest, s. r. o., Mlynské Nivy 44/A, Bratislava, IČO 36 724 530, právne zastúpený: JUDr. Allan Böhm, advokát so sídlom Jesenského 2, 811 02 Bratislava, 2. Mesto Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 60, Nitra, 3. Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Nábřežie za hydrocentrálou 4, Nitra, IČO 36 550 949, právne zastúpený: JUDr. Anna Polonyová, advokátka so sídlom Chorvátska 12, Bratislava, 4. Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO 35 697 270, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 10956/2018/SV/97445 zo dňa 14.12.2018, takto

rozhodol:

I. Správny súd žalobu z a m i e t a.

II. Správny súd žalovanému a ďalším účastníkom konania nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania

1. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky (ďalej len „okresný úrad“, „prvostupňový orgán“, „vyvlastňovací orgán“) rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2018/007113-097 zo dňa 10.07.2018 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) v konaní o návrhu na vyvlastnenie č. G./XXXX/XXXXXXXXXX/XXXXX zo dňa 16.10.2017 doručeného okresnému úradu dňa 18.10.2017, podaného ďalším účastníkom konania v 1. rade spoločnosťou MH Invest, s. r. o., so sídlom Mlynské Nivy 44/A, 821 09 Bratislava, IČO: 36 724 530 (ďalej len „vyvlastniteľ“) a jeho doplnení zo dňa 06.11.2017 a 20.12.2017, na základe výsledkov vyvlastňovacieho konania, rozhodol (výrokom I) tak, že vyvlastnil vlastnícke právo k pozemkom uvedeným vo výroku rozhodnutia okresného úradu, v katastrálnom území H., vo výlučnom vlastníctve žalobcu, v prospech vyvlastniteľa, vo verejnom záujme podľa zák. č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon o vyvlastňovaní“) v spojení s § 4a zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon č. 175/1999 Z. z.“), pre stavbu „Vybudovanie strategického parku“, k. ú. I., H., J., K., H., E., L.“ (ďalej len „vybudovanie Strategického parku“).

2. Vo výroku II prvostupňového rozhodnutia bola žalobcovi určená podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona o vyvlastňovaní náhrada za vyvlastnené pozemky vo výške XXX XXX,XX eura; žalobca bol ďalej podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona o vyvlastňovaní v spojení s § 4a ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z. odkázaný bez prerušenia konania na súd, pričom požiadavku na vyššiu náhradu voči vyvlastiteľovi možno uplatniť na súde v lehote jedného roka odo dňa právoplatnosti prvostupňového rozhodnutia, inak toto právo zanikne.

3. Proti rozhodnutiu okresného úradu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol pôvodný žalovaný, Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, rozhodnutím č. 10956/2018/SV/94745 zo dňa 14.12.2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), tak že odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. Napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.01.2019.

II. Podstatné argumenty žalobcu

4. Žalobou zo dňa 06.02.2019 doručenu Krajskému súdu v Nitre rovnakého dňa sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ako aj prvostupňového rozhodnutia a žiadal, aby správny súd napadnuté rozhodnutie žalovaného spolu s prvostupňovým rozhodnutím zrušil a vec vrátil prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie.

5. Žalobca v podanej žalobe namietal nedodržanie podmienok Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (Aarhuský dohovor) publikovaným v Zbierke zákonov SR pod č. 43/2006 Z. z. (ďalej len „Aarhuský dohovor“), keďže v prípade výstavby a realizácie strategického priemyselného parku M. F. je spojený výrazný dopad tejto výstavby na životné prostredie. Mal za to, že nebol rešpektovaný čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, keďže s jeho odvolacími námietkami, sa žalovaný riadne nevyšporiadal.

6. Žalobca zdôraznil svoje legitímne očakávania pri nerušenom užívaní vlastného majetku v súvislosti s verejne predneseným príslubom vtedajšieho predsedu vlády Slovenskej republiky p. A. N. dňa 25.02.2016, ktorý uviedol, že štát žalobcove pozemky nepotrebuje, žalobca si môže realizovať svoje zámery a nikto mu v tom nebude brániť.

7. Na rozhodovaní sa podľa žalobcu mali podieľať vylúčení zamestnanci správneho orgánu, keď poukázal na priebeh ústneho pojednávania konaného dňa 06.02.2018, na ktorom sa zamestnankyňa prvostupňového orgánu L. O. P. na dlhší čas vzdialila z pojednávacej miestnosti aj s právnym zástupcom vyvlastiteľa, čo bolo následne odôvodnené tak, že L. P. sa len spýtala, či vyvlastiteľ trvá v plnom rozsahu na podanom návrhu. Pri základných požiadavkách kladených na nezaujatosť rozhodovania spravodlivosť má byť nielen nestranná a nezaujato vykonávaná, ale sa musí takou aj javiť. Okolnosťou svedčiacou tomu, že vo veci rozhodoval vylúčený zamestnanec je aj to, že písomné podanie žalobcu zo dňa 29.06.2018 bolo vyhodnotené ako podané po lehote, hoci na jeho podanie bol žalobca okresným úradom vyzvaný postupom podľa § 33 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „Správny poriadok“), pretože do spisu bolo doplnené vyjadrenie znalca. Rovnako na pojednávaní dňa 24.04.2018, ktoré viedla v tom čase už namietnutá L. P., žalobca nemohol k veci namietat všetky skutočnosti ani vyjadriť sa vo veci pred nestranným úradníkom.

8. Za závažný nedostatok v konaní žalobca považoval to, že oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania mu bolo doručené dňa 16.01.2018, pričom okresný úrad prijal návrh na vyvlastnenie už dňa 18.10.2017; toto oznámenie zverejnil na úradnej tabuli dňa cca 21.12.2017. V oznámení o začatí vyvlastňovacieho konania bolo výslovne uvedené, že „sa vyvlastní vlastnícke právo k pozemkom..“, a teda už na začiatku bolo okresnému úradu zrejmé, bez ohľadu na akokoľvek relevantné námietky, že k vyvlastneniu nakoniec dôjde.

9. Žalobca tiež namietal, že nie je doposiaľ zrejmé, ako sa správne orgány vyšporiadali s jeho námietkou smerujúcou proti obsahu záväzného stanoviska mesta F. dotknutého súladu s územným plánovaním podľa § 9 ods. 3 písm. h) zákona o vyvlastňovaní, ktoré bolo vydané k dopravnej štúdií stavby: Napojenie vybudovanej infraštruktúry strategického parku na cestu I/64 v styku s R1A vrátane napojenia mestskej časti H., v lokalite C. - Q., J. R. F. B. S..

10. Vyvlastnenie nebolo v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania, keďže Strategický park nie je v územnom pláne mesta F. zahrnutý, a teda bola porušená podmienka podľa § 2 ods. 2 zákona

o vyvlastňovaní. Rovnako ani v zmenách a doplnkoch územného plánu mesta F. Strategický park nie je zahrnutý.

11. Osvedčenie o významnej investícii predkladané vyvlastiteľom je bez vyznačenej právoplatnosti a žalobcovi nebolo doposiaľ riadne doručené, hoci predmetným osvedčením došlo jednoznačne k priamemu zásahu do jeho vlastníckych oprávnení, a preto je tento akt nutné považovať za individuálny správny akt vydaný štátnym orgánom dotýkajúci sa práv a oprávnených záujmov fyzických a právnických osôb a z tohto dôvodu mal byť predmetný správny akt aj riadne doručený.

12. Žalobca poukázal na ústavné podmienky vyvlastnenia (čl. 20 ods. 4 Ústavy SR), pričom vyvlastňovací orgán sa vždy musí zaoberať otázkou primeranej náhrady. V predmetnej veci neexistoval na vyvlastnení verejný záujem, keďže vyvlastiteľom je obchodná spoločnosť zapísaná v obchodnom registri SR, teda podnikateľský subjekt a nie napríklad Slovenská republika - správca Slovenská správa ciest. Verejný záujem úzko súvisí so záujmom na dodržiavaní základných práv a slobôd, medzi ktoré patrí aj právo na ochranu životného prostredia. Na výstavbu Strategického parku boli vydané osvedčenia o významnej investícii, avšak podmienku verejného záujmu je potrebné posudzovať z pohľadu dodržania všetkých administratívnych procesov potrebných pre legitimitu očakávateľnosti, že skutočne takýto stavebný zámer bude a má byť realizovaný. Stavba „Vybudovanie Strategického parku“ a ani „Príprava Strategického parku“ ako navrhovaný zámer, nebola predmetom procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, a to ani základného stupňa zisťovacieho konania navrhovanej činnosti. Uvedená investícia v dôsledku neposúdenia jej vplyvov na životné prostredie v režime podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“), nemôže byť legitímna a ani vo verejnom záujme. V nedostatku posúdenia podľa zákona o EIA žalobca videl aj nespĺnenie podmienky, aby vyvlastnenie bolo v nevyhnutnej miere.

13. Žalobca mal tiež za to, že vyvlastnenie bolo uskutočnené na základe neaplikovateľného právneho predpisu, keď zákon o vyvlastňovaní neobsahuje žiadnu derogačnú klauzulu v súvislosti so zrušením doposiaľ platného všeobecného predpisu o vyvlastňovaní, a to zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Stavebný zákon“). Zákon č. 175/1999 Z.z. výslovne upravuje aplikáciu Stavebného zákona, a to v poznámke pod čiarou 4a odkazom na § 112 ods. 3 a 4 stavebného zákona, ako aj v čl. II zákona č. 175/1999 Z.z., kde je obsiahnutá novelizácia predmetného skoršieho všeobecného vyvlastňovacieho predpisu, ktorá taktiež nebola nijako zmenená či zrušená. Zákon č. 175/1999 Z.z. sa naďalej odvoláva na skorší všeobecný vyvlastňovací predpis, a teda pokiaľ sa viedlo vyvlastňovacie konanie pre uskutočnenie stavieb, ktoré sú významnou investíciou, bolo nutné na vec aplikovať Stavebný zákon. Rovnako z obsahu osvedčenia na stavbu „Vybudovanie Strategického parku“ ako významnej investície, vydaného Ministerstvom hospodárstva SR dňa 27.02.2017 pod číslom XXXXX/XXXX-XXXX-XXXXX, vyplýva, že sa vydáva k návrhu na začatie územného konania podľa § 35 ods. 1 Stavebného zákona, na začatie stavebného konania podľa § 58 ods. 1 Stavebného zákona a k návrhu na začatie vyvlastňovacieho konania podľa § 112 ods. 2 Stavebného zákona.

14. Z výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia nie je zrejмый účel vyvlastnenia, keď okresný úrad rozhodol o vyvlastnení pre stavbu „Vybudovanie Strategického parku“, čo je všeobecný a neurčitý pojem. Účel vyvlastnenia bolo nutné špecifikovať tak, aby bola jednoznačne zrozumiteľná skutočnosť, že ide o vyvlastnenie v nevyhnutnom rozsahu, v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme a za primeranú náhradu. Nie je zrejмый, na aký presný účel sa v rámci Strategického parku vyvlastňuje, dôvod prečo práve označené pozemky v rámci Strategického parku majú byť vyvlastnené a práve o výmere XX XXX m² a pre aké konkrétne stavby má dôjsť k vyvlastneniu. Uvedenú skutočnosť žalobca namietal aj v odvolaní, avšak žalovaný sa k uvedenému nevyjadril.

15. Pokiaľ investícia „Vybudovanie Strategického parku“, nebola posúdená v územnom konaní, nemožno hovoriť o nevyhnutnej miere, keďže až v územnom rozhodnutí by sa rozhodlo, aký presný rozsah bude potrebný pre danú stavbu s presnými výmerami, a teda nevyhnutný rozsah vyvlastnenia. Stavba Vybudovanie Strategického parku nebola vôbec zahrnutá v územnom pláne mesta F. a ani v regionálnom územnom pláne F. samosprávneho kraja, ani v koncepcii územia a rozvoja Slovenska, a teda pri vyvlastnení na účel danej výstavby nebola naplnená nevyhnutná miera pre takéto vyvlastnenie.

16. Žalobca mal za to, že za vyvlastnené pozemky mu nebola poskytnutá primeraná náhrada. Znalcom použité metódy oceňovania nezodpovedajú judikovaným názorom Najvyššieho súdu SR, pričom obsahu predloženého znaleckého posudku žalobca vyčítal najmä nejednoznačné uvedenie dátumu miestneho šetrenia, absenciu porovnávacej metódy, nečitateľnosť a neprehľadnosť príloh, nedostatky znaleckej doložky, nesprávny dátum, ku ktorému bol znalecký posudok vypracovaný (rozhodujúci mal byť termín obhliadky), skutočnosť, že objednávateľom posudku nebol štát, ale vyvlastniateľ, použitie nesprávnych koeficientov.

17. Žalobca vo vyvlastňovacom konaní predložil dňa 31.01.2018 zámer využitia pozemkov z mája 2015, pričom o jeho predložení bol spísaný úradný záznam, v ktorom sa nachádza aj informácia, že profit vysoko prekračuje XXX XXX XXX,- eur, a to pri jednotkovej cene XXX,- eur/m². Toto podanie vo vyvlastňovacom konaní nebolo zohľadnené; rovnako nebola zohľadnená kvartálna analýza slovenského stavebníctva vrátane zámerov žalobcu na predmetných vyvlastňovacích pozemkoch, kde bol oznámený a očakávaný profit pre investora cca XXX XXX XXX,- eur, a to pri nákupe (predaji žalobcu) pozemku v cene XXX,-XXX /m² bez DPH.

18. Znalecký posudok predložený vyvlastniateľom ohodnocoval predmetné pozemky ako priemyselné, hoci s ohľadom na legitímne ocenenie pozemkov mal jednoznačne vychádzať z ich povahy determinovanej územným plánom, podľa ktorého sa jedná o pozemky určené na komerčnú výstavbu do 6 nadzemných podlaží s možnosťou 7 ustúpeného podlažia so zastavanosťou 100% v zmysle STN noriem, kde sa jedná o obchodnú polohu pre vybavenosť a bývanie, čiže s možnosťou napríklad 2000 bytov, obchodného centra, hotelov, kancelárií a pod. Ide o jeden z najlukratívnejších pozemkov v nitrianskom regióne vôbec; tieto skutočnosti sú významným momentom určujúcim pochybenie znalca vyvlastniateľa, čoho dôsledkom je aj podstata nesprávnosti prvostupňového rozhodnutia vo výroku o výške náhrady za vyvlastnenie. Okresný úrad nezabezpečil znalca na ústne pojednávanie a ignoroval aj očakávané výnosy na vyvlastňovaných pozemkoch a rovnako ignoroval znalecký posudok týkajúci sa prakticky zaťaženého pozemku na H., ktorého cena bola stanovená takmer na 5 násobok hodnoty pozemkov žalobcu. V konaní došlo aj k porušeniu § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní, keď okresný úrad po namietnutí obsahu znaleckého posudku predloženého vyvlastniateľom, požiadal o vyjadrenie v rozpore so zákonom práve znalca, ktorý namietaný znalecký posudok vyhotovil. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/15/2016 zo dňa 08.11.2017, ktorý riešil analogický prípad, pričom rovnaké závery, vo vzťahu k povinnosti správneho orgánu vychádzať z preukázanej primeranej náhrady za vyvlastnenie, vyplývajú aj z ďalších rozsudkov Najvyššieho súdu SR (napr. sp. zn. 5Sžk/3/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 10Sžrk/1/2017 zo dňa 28.2.2018). Správny orgán bol povinný vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu vo vzťahu k náhrade za vyvlastnenie, nebolo nepostačujúce vychádzať len z metódy polohovej diferenciacie a nebrať do úvahy analýzu porovnateľných kúpnych cien vyvlastňovaných pozemkov.

19. Žalobca v administratívnom konaní predložil ním objednaný znalecký posudok znalca, ktorý bol v záveroch ohľadom stanovenia hodnoty nehnuteľností v zjavnom nepomere so závermi vyvlastniateľom predloženého znaleckého posudku (stanovená 12 násobne vyššia cena za m² predmetného stavebného pozemku). Vo vyvlastňovacom konaní nebol náležite zistený skutkový stav, keďže bol ignorovaný žalobcom predložený znalecký posudok a okresný úrad nevykonal žiadne dokazovanie za účelom zistenia možnosti poskytnutia náhrady za vyvlastnenie vo forme náhradného pozemku, pričom takáto možnosť má prednosť pred finančnou náhradou.

20. Okresný úrad rovnako pochybil, keď s ohľadom na § 13 ods. 2 písm. d) zákona o vyvlastňovaní nerozhodol o rozšírení predmetu vyvlastnenia a ani si nezabezpečil v tejto veci znalecký posudok, resp. posúdenie znalca na posúdenie využiteľnosti zostávajúcej časti pozemku, napriek tomu, že žalobca potenciálne rozšírenie vyvlastnenia pozemku na ústnom pojednávaní žiadal. Fakticky sa jednalo o vyvlastnenie len častí z pôvodného pozemku žalobcu, ktorému predchádzalo účelové konanie smerujúce k rozdeleniu pozemkov žalobcu pre potreby vyvlastniateľa.

21. Žalobca už dňa 11.11.2015 vyvlastnené pozemky ponúkol vyvlastniateľovi ako aj Ministerstvu hospodárstva SR, ktorí ponuku na využitie predkupného práva štátu na odkúpenie predmetných pozemkov nevyužili. Aj z tohto dôvodu neexistoval legitímny dôvod pre vyvlastnenie. Keďže predkupné právo štátu nebolo zapísané na liste vlastníctva, štát a ani vyvlastniateľ nevyužili predkupné právo z titulu

ponuky na využitie predkupného práva, teda uplynula lehota na realizáciu tohto práva, uplynula už aj 2 ročná zákonná lehota na využitie predkupného práva.

22. Vyvlastňovací orgán nepreskúmal relevantné zhodnotenie pokusov o nadobudnutie vlastníctva dohodou, pričom žalobca takúto možnosť odpredaja majetku za férových a tržných podmienok a okolností neodmietol. Okresný úrad tiež ignoroval zákonom stanovenú lehota 90 dní v súvislosti s návrhom na uzatvorenie dohody medzi terajším vyvlastniteľom a vyvlastňovaným. Písomný návrh vyvlastniteľa neobsahoval odôvodnenie verejného záujmu na uskutočnenie účelu vyvlastnenia a ani v rozsahu vyvlastnenia s odôvodnením.

23. V konaní bol podľa žalobcu porušený aj § 7 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní, pretože hoci bol na konanie príslušný okresný úrad v sídle kraja, v písomnostiach nebolo nikde uvádzané, že koná okresný úrad v sídle kraja. Vyvlastiteľ navyše k návrhu nepripojil právoplatné územné rozhodnutie alebo jeho úradne osvedčenú kópiu. Okresný úrad nevyžadoval územné rozhodnutie napriek tomu, že pre vybudovanie Strategického parku je potrebné. Jediným spoločníkom vyvlastniteľa v čase podania návrhu bolo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, ktoré ako ústredný orgán verejnej správy koordinuje a metodicky usmerňuje okresný úrad v sídle kraja ako vyvlastňovací orgán, a teda účastník vyvlastňovacieho konania resp. jeho spoločník má riadiť a koordinovať vyvlastňovací správny orgán a sám dokonca rozhodovať v druhom stupni.

24. Vyvlastňovací orgán ďalej v rozpore so zákonom nevyzval osoby, ktoré mali k vyvlastňovanému pozemku alebo k vyvlastňovanej stavbe vecné bremená zapísané v katastri nehnuteľností (I. F., Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. a Orange Slovensko, a.s.), aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia výzvy prihlásili svoje nároky s určením ich výšky voči náhrade za vyvlastnenie a súčasne ich neupozornil, že na neprihlásené nároky alebo na nároky prihlásené po lehote neprihliada; s týmito subjektmi ani nekonal ako s účastníkmi konania. Vyvlastňovací orgán žalobcovi neoznámil pokračovanie ústneho pojednávania na deň 10.05.2018 a neoznámil ani synovi žalobcu konanie tohto ústneho pojednávania a neumožnil mu, aby bol vypočutý a obhajoval rodinné ako aj jeho vlastné záujmy.

III. Podstatné argumenty žalovaného

25. K žalobe sa vyjadril žalovaný písomným podaním zo dňa 02.05.2019, v ktorom navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný zdôraznil, že námietky žalobcu sú prevažne totožné s námietkami ním uplatňovanými v administratívnom konaní, s ktorými sa vysporiadal v napadnutom rozhodnutí.

26. Pokiaľ žalobca namieta porušenie Aarhuského dohovoru, žalovaný poukázal, že vyvlastňovacie orgány sa vo vyvlastňovacom konaní zaoberajú výlučne námietkami účastníkov konania, ktoré sa viažu k splneniu zákonných podmienok vyvlastnenia, pričom zákon o vyvlastňovaní neukladá povinnosť vyvlastňovacieho orgánu skúmať konanie a rozhodovanie orgánov štátnej správy na úseku životného prostredia.

27. Tvrdenia žalobcu o porušení jeho legitímnych očakávaní v súvislosti s verejným prísľubom A. N., považoval žalovaný za irelevantné, keďže žalobca sa nedôvodne domáhal plnenia „verejného prísľubu“ daného verejnými činiteľmi pri výkone ich činnosti, od vyvlastňovacích orgánov.

28. Žalovaný k pochybnostiam žalobcu o nezaujatosti konajúcich zamestnancov okresného úradu poukázal, že viacerými procesnými rozhodnutiami bolo rozhodnuté o tom, že L. O. P., S. T. P., S. L. U. nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodnutia vo veci predmetného vyvlastňovacieho konania vedeného na okresnom úrade; vzhľadom vo veci nekonali a nerozhodovali predpojatí a vylúčení zamestnanci okresného úradu.

29. Oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania bolo žalobcovi riadne doručené dňa 16.01.2018, pričom žalovaný sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že z oznámenia o začatí vyvlastňovacieho konania by bol „prejudikovaný“ spôsob rozhodnutia vo veci samej. Okresný úrad postupoval v súlade so zákonom, keď po obdržaní návrhu na vyvlastnenie dňa 18.10.2017, listom zo dňa 24.10.2017 v súlade s § 10 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní informoval verejnosť o začatí vyvlastňovacieho konania, pričom keď zistil, že návrh neobsahuje náležitosti podľa § 9 zákona o vyvlastňovaní, vyzval vyvlastniteľa na jeho doplnenie a súčasne prerušil konanie na dobu 60 dní odo dňa doručenia výzvy. Po doplnení návrhu vyvlastiteľom v požadovanom rozsahu pokračoval okresný úrad v konaní vykonávaním ďalších

procesných úkonov v zmysle zákona o vyvlastňovaní, pričom žalobcovi listom zo dňa 21.12.2017 oznámil začatie vyvlastňovacieho konania a na deň 06.02.2018 nariadil ústne pojednávanie. Listom zo dňa 20.06.2018 doposlal oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania a oznámenie o pokračovaní ústneho pojednávania zo dňa 06.02.2018 mestu Nitra, Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. a Orange Slovensko a.s.

30. K námietke žalobcu proti obsahu záväzného stanoviska č. XXXXX/XXXX, XXXXX/XXXX zo dňa 19.06.2017 a tvrdenému rozporu s cieľmi a zámermi územného plánovania, žalovaný zdôraznil, že preukazovanie súladu s cieľmi a zámermi územného plánovania vo vyvlastňovacom konaní pri stavbe, ktorá je významnou investíciou v prípade, ak ku dňu začatia vyvlastňovacieho konania nie je schválený územný plán obce alebo ak v schválenom územnom pláne obce alebo v územnom rozhodnutí nie je územie určené na umiestnenie a realizáciu významnej investície rieši § 4a ods. 1 zákona č. 175/1999 Z. z., pričom dokladom, na základe ktorého okresný úrad skúmal súlad s cieľmi a zámermi územného plánovania boli osvedčenia o významnej investícii, ktoré boli na predmetnú stavbu vydané, čím bol preukázaný súlad s cieľmi a zámermi územného plánovania.

31. Osvedčením o významnej investícii je doklad držiteľa osvedčenia, že stavba je významnou investíciou, nejedná sa o rozhodnutie orgánu štátu, nevydáva sa v správnom konaní, postup pri jeho vydávaní je upravený v zákone č. 175/1999 Z. z., pričom príslušné ministerstvo pri vydávaní osvedčenia o významnej investícii vykonáva pôsobnosť podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o organizácii činnosti vlády“). Schválenie návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii uznesením vlády Slovenskej republiky je politické rozhodnutie v rámci ústavnej právomoci vlády podľa článku 119 Ústavy SR. Slovenskej republiky; zo zákona č. 175/1999 Z. z., ani zo žiadneho iného predpisu nevyplýva povinnosť doručiť žalobcovi osvedčenie.

32. K podmienke vyvlastnenia „vo verejnom záujme“ žalovaný uviedol, že okresný úrad pri skúmaní existencie/preukázania verejného záujmu na vyvlastnení predmetných pozemkov ako podklad zohľadnil osvedčenie o významnej investícii č. XXXXX/XXXX-XXXX-XXXXX zo dňa 13.07.2015 vydané Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky podľa bodu B.1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 401/2015 zo dňa 08.07.2015, osvedčenie č. XXXXX/XXXX-XXXX-XXXXX zo dňa 22.07.2015 vydané Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky podľa bodu D.1 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 413/2015 zo dňa 21.07.2015 a osvedčenie č. XXXXX/XXXX-XXXX-XXXXX zo dňa 27.02.2017 vydané Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky podľa bodu B.1. uznesenia vlády SR č. 95/2017 zo dňa 22.02.2017 (ďalej len „osvedčenia o významnej investícii“), podľa ktorých je predmetná stavba významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme.

33. V prejednáwanej veci bol verejný záujem na vyvlastnení nehnuteľností pre účely predmetnej stavby je nespochybniteľný, všeobecný záujem na uskutočnení predmetnej stavby prináša taký prospech rozhodujúcej časti spoločnosti, ktorý je v zjavnom nepomere s individuálnym záujmom vlastníka stavbou dotknutej nehnuteľnosti na jej nerušenom užívaní. Predmetnou investíciou sa ovplyvní výroba a zamestnanosť v Slovenskej republike, čo sa priaznivo prejaví v ekonomike a v sociálnej sfére zvýšením zamestnanosti vytvorením nových pracovných miest, vybudovanie Strategického parku bude mať pozitívne dopady na hospodárstvo Slovenskej republiky, a to najmä v oblasti zníženia nezamestnanosti a zlepšenia ponuky pracovných miest v Nitrianskom kraji, zlepšenia dopravnej infraštruktúry, najmä vybudovaním nových pozemných komunikácií, ako aj v oblasti podpory a rozvoja podnikateľov a podnikateľského prostredia. Táto investícia bude mať pozitívny vplyv aj na sekundárnu zamestnanosť v oblasti subdodávateľskej siete vo vzťahu k priamej investícii. Prvostupňové rozhodnutie bolo v časti týkajúcej sa existencie verejného záujmu presvedčivo odôvodnené.

34. S námietkou žalobcu, že k vyvlastneniu došlo rozhodnutím vydaným na základe zákona o vyvlastňovaní, ktorý nie je na daný prípad aplikovateľný a správne orgány mali aplikovať Stavebný zákon, žalovaný považoval za nedôvodnú. Zákon o vyvlastňovaní nie je vo vzťahu k Stavebnému zákonu špeciálnym zákonom, uplatní sa výkladové pravidlo lex posterior derogat legi priori, pričom dňom 01.07.2016 sa prestali aplikovať ustanovenia § 108 a nasl. Stavebného zákona a vyvlastňovacie orgány boli povinné aplikovať zákon o vyvlastňovaní, s výnimkou konaní začatých a právoplatne neukončených pred účinnosťou zákona o vyvlastňovaní. Keďže návrh na vyvlastnenie zo dňa 16.10.2017 bol podaný

na okresný úrad dňa 18.10.2017, t. j. po nadobudnutí účinnosti zákona o vyvlastňovaní, okresný úrad správne konal a rozhodoval podľa zákona o vyvlastňovaní.

35. Námietky žalobcu o porušení postupu podľa zákona o EIA a neexistencii podmienky vyvlastnenia v nevyhnutnej miere, považoval žalovaný za nedôvodné. V prejednávanej veci boli dokladom, na základe ktorého správny orgán skúmal súlad s cieľmi a zámermi územného plánovania, osvedčenia o významnej investícii; súlad s cieľmi a zámermi územného plánovania bol preukázaný osvedčeniami podľa § 4a ods. 1 zákona č. 175/1999 Z. z.

36. Okresný úrad určil výšku náhrady za vyvlastnenie vlastníckeho práva k vyvlastňovaným pozemkom na základe znaleckého posudku č. 110/2017 zo dňa 08.09.2017 vypracovaného podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Vyhláška“). Z dôvodu, že žalobca namietal v konaní na okresnom úrade skutočnosti, ktoré boli obsahom znaleckého posudku č. 110/2017 zo dňa 08.09.2017, a ktoré boli dôležité na rozhodnutie okresného úradu o sume náhrady za vyvlastnenie, okresný úrad postupom podľa § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní listom zo dňa 14.05.2018 vyzval zhotoviteľa znaleckého posudku o odborné vyjadrenie/vysvetlenie k namietaným skutočnostiam. Zhotoviteľ znaleckého posudku predložil na okresný úrad vyjadrenie, v ktorom sa vyjadril k námietkam žalobcu týkajúcim vypracovaného znaleckého posudku a taktiež aj znaleckému posudku č. 453/2017 vyhotoveného znalcom S. M. Q., predloženého žalobcom, pričom uviedol, že všeobecná hodnota pozemkov v k. ú. H., ktorá bola vypracovaná metódou polohovej diferenciacie je v znaleckom posudku č. 453/2017 nadhodnotená. Keďže v konaní nedošlo medzi vyvlastniteľom a žalobcom k dohode o náhrade za vyvlastnenie, v rozhodnutí vo výroku o náhrade okresný úrad určil náhradu za vyvlastnenie na základe znaleckého posudku vyvlastniteľa [§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o vyvlastňovaní] a v spojení s § 4a ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z. odkázal žalobcu s požiadavkou na vyššiu náhradu na súd bez prerušenia konania. Okresný úrad postupoval vo veci určenia náhrady za vyvlastnenie v súlade so zákonom a nemohol podľa § 36 Správneho poriadku ustanoviť znalca na opätovné ocenenie vyvlastňovaných nehnuteľností.

37. Pokiaľ žalobca argumentoval vo vzťahu k výške náhrady pojmom „trhová cena“, v zmysle zákona o vyvlastňovaní bola podkladom pre určenie náhrady za vyvlastnenie všeobecná hodnota pozemku určená znaleckým posudkom podľa osobitného predpisu, nebolo možné aplikovať judikatúrne závery vychádzajúce z právnej úpravy náhrady za vyvlastnenie platnej do 30.06.2016 (§ 111 ods. 2 Stavebného zákona), ktorá používala pojem trhová cena. Žalovaný poukázal, že pojem trhová cena v súvislosti s náhradou za vyvlastnenie používa iba Stavebný zákon; zákon č. 175/1999 Z. z. ani zákon o vyvlastňovaní pozemkov nestanovuje, že náhrada za vyvlastnenie má byť určená ako trhová cena.

38. Na spôsob riešenia poskytnutia náhrady za vyvlastnenie pre uskutočnenie stavieb, ktoré sú významnou investíciou, je potrebné aplikovať § 4a ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z. V prípade, ak by vyvlastňovací orgán zabezpečoval vyhotovenie (tretieho) znaleckého posudku, konal by nad rámec zákona č. 175/1999 Z. z. Zákonodarca pre určenie výšky náhrady upravil špecifický revízny postup, resp. prostriedok, a to určovaciu žalobu podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku. Okresný úrad nemal inú možnosť, než určiť náhradu za vyvlastnenie v sume určenej znaleckým posudkom, pričom podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o vyvlastňovaní ide o znalecký posudok, ktorý predloží vyvlastiteľ, ktorý postup bol v konaní dodržaný.

39. K námietke odvolateľa týkajúcej sa § 2 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní žalovaný uviedol, že návrhom na vyvlastnenie bol okresný úrad viazaný, nemohol rozhodnúť nad rámec návrhu. Predmetom návrhu boli samostatne definované pozemky podľa evidencie katastra nehnuteľností, nie podľa geometrického plánu, nebolo tak možné uplatniť postup podľa § 2 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní.

40. Vyvlastiteľ preukázal, že žalobca odmietol dohodu o zmluvnom prevode nehnuteľnosti, pričom za pokus o dosiahnutie dohody je nutné považovať doručenie písomnej výzvy č. G../XXXX/XXXXXXXXXX/XXXXX zo dňa 13.09.2017 žalobcovi spolu s návrhom Kúpnej zmluvy č. H../XXXX/XXXXXXXXXX/XXXXX, na ktorú výzvu žalobca reagoval listom zo dňa 13.10.2017, v ktorom k pozemkom, ktoré boli predmetom zmluvy uviedol, že ponuku na uzavretie kúpnej zmluvy považuje za neakceptovateľnú. Bezvýslednosť pokusu o dohodu bola preukázaná v súlade s § 4a ods. 2 zákona č. 175/1999 Z. z., ktorý je osobitným právnym predpisom vo vzťahu k zákonu o vyvlastňovaní. Predkupné právo štátu upravené v § 3 ods.

7 zákona č. 175/1999 Z. z. je vecným právom, zánikom ktorého, vlastníkom pozemku, na ktorom bolo zapísané predkupné právo štátu, môže svoj pozemok odpredať akémukoľvek inému subjektu bez toho, aby tento pozemok najprv ponúkol štátu.

41. K námietke žalobcu o nedodržaní lehoty 90 dní v súvislosti s návrhom na uzavretie dohody medzi vyvlastiteľom a žalobcom, žalovaný uviedol, že vzhľadom na pravidlo *lex specialis derogat legi generali*, lehota sa uplatňuje podľa zákona č. 175/1999 Z. z. ako osobitného predpisu, a to 15 dní miesto 90 dní uvedených v § 3 ods. 1 písm. b) zákona o vyvlastňovaní.

42. Okresný úrad Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, je okresným úradom v sídle kraja a bol podľa § 7 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní, príslušným vyvlastňovacím orgánom na vyvlastňovacie konanie. Zákon o vyvlastňovaní rovnako určil odvolací orgán, ktorým je žalovaný, pričom ani samotná existencia majetkového prepojenia účastníka so správnym orgánom bez ďalšieho nemôže preukazovať predpojatosť tohto štátneho orgánu a nie je možné hovoriť o strete záujmov.

43. Podľa § 2 ods. 1 písm. b) zákona o vyvlastňovaní, vyvlastnenie možno uskutočniť len vo verejnom záujme na účel ustanovený zákonom, pričom účely vyvlastnenia podľa úpravy účinnej od 01.07.2016 sú upravené výlučne v osobitných predpisoch. Vyvlastiteľ v návrhu na vyvlastnenie uviedol účel vyvlastnenia, pričom z prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, že sa vo verejnom záujme vyvlastnilo vlastnícke právo k pozemkom za účelom realizácie významnej investície (vybudovanie Strategického parku). Existencia verejného záujmu v rámci konania bola preukázaná, nemožno spochybniť ani účel a verejný záujem na vyvlastnení pozemkov potrebných na prípravu územia, ktorú tvoria činnosti nevyhnutné na zabezpečenie realizácie strategického parku – výstavba alebo pokračovanie výstavby súvisiacich alebo doplnkových stavieb a zariadení a iné obdobné prípravné činnosti, bez uskutočnenia ktorých stavba nemôže plniť svoju funkciu.

44. Žalovaný zdôraznil, že žalobca bol okresným úradom v oznámení o začatí vyvlastňovacieho konania riadne poučený o možnosti uplatniť námietky proti vyvlastneniu najneskôr pri prerokovaní návrhu na vyvlastnenie na ústnom pojednávaní a o dôsledku ich neuplatnenia, pričom žalobca svoje právo využil a aj po ukončení ústnych pojednávaní opakovane predkladal rôzne dokumenty.

IV. Podstatné argumenty vyvlastníteľa

45. K podanej žalobe sa podaním zo dňa 19.07.2019 vyjadril vyvlastiteľ - ďalší účastník konania v 1. rade tak, že žalobu navrhol ako nedôvodnú zamietnuť.

46. Vyvlastiteľ uviedol, že nemohlo dôjsť k porušeniu práv žalobcu vyplývajúcich z Aarhuského dohovoru, keďže z Aarhuského dohovoru priamo neplynú fyzickým ani právnickým osobám žiadne práva; Aarhuský dohovor ukladá povinnosti zmluvným štátom. Vyvlastňovacie konanie nie je záležitosťou životného prostredia, a teda ani nemohlo dôjsť k porušeniu povinností, ktoré Slovenskej republike vyplývajú z Aarhuského dohovoru. Taktiež nebolo zrejmé, akým postupom malo dôjsť k porušeniu čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, keďže žalobca bol účastníkom vyvlastňovacieho konania, využil všetky práva účastníka vyvlastňovacieho konania a podal správny opravný prostriedok ako aj žalobu.

47. Námietku rozporu vyvlastňovacieho konania s verejným príslubom bývalého premiéra Slovenskej republiky považoval vyvlastiteľ za irelevantnú. Legitímne očakávania môžu smerovať len už k doterajšej rozhodovacej praxi; z tvrdenia žalobcu nebolo zrejmé, od akej ustálenej praxe sa mal žalovaný odchýliť.

48. K námietke zaujatosti konajúcej pracovníčky vyvlastiteľ uviedol, že vzdialením sa z pojednávacej miestnosti s právnym zástupcom vyvlastníteľa, sa správny orgán riadne zaoberal, pričom konanie pracovníčky nepredstavuje dôvod pre zrušenie napadnutého rozhodnutia. L. P. konala správne, keď aj po vznesení námietky zaujatosti pokračovala v ústnom konaní a po uplynutí času, ktorý bol na toto konanie vyhradený, ústne konanie ukončila. Navyše, L. P. nebola osobou, ktorá vydala prvostupňové rozhodnutie.

49. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že správny orgán sa nezaoberal jeho vyjadrením zo dňa 29.06.2018, vyvlastiteľ zdôraznil, že žalobca nahliadal do spisu dňa 06.06.2018, 19.06.2018 a opätovne 29.06.2018,

a teda mal možnosť a príležitosť oboznámiť sa s vyjadrením znalca a vyjadriť sa ku všetkým dokumentom obsiahnutým v spise, avšak obsahom vyjadrenia zo dňa 29.06.2018 boli najmä skôr uvádzané skutočnosti. Okresný úrad postupoval správne, keď na vyjadrenie žalobcu zo dňa 29.06.2018 z dôvodu koncentrácie konania (nové námietky) a z dôvodu uplatnenia princípu hospodárnosti a procesnej ekonomie (opakovane uvádzané námietky) už neprihliadal.

50. Vyvlastiteľ k námietke neskorého oznámenia o začatí vyvlastňovacieho konania uviedol, že vzhľadom k tomu, že návrh doručený okresnému úradu dňa 18.10.2017 nebol úplný, až po jeho doplnení, dňa 21.12.2017 okresný úrad vydal oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania. Postup správneho orgánu bol plne zákonný a správny, nebolo dôvodné, aby správny orgán, ktorý nemá úplné podklady pre konanie a rozhodovanie v danej veci, doručoval písomnosti všetkým účastníkom konania okrem vyvlastiteľa, pretože v prípade nesplnenia výzvy konanie zastaví.

51. Oznámenie o začatí vyvlastňovacieho konania spĺňalo všetky zákonom vyžadované náležitosti, argumentáciu žalobcu o „prejudikovaní“ meritórneho rozhodnutia považoval vyvlastiteľ za nepodloženú.

52. K námietkam proti záväzným stanoviskám Mesta Nitra č. 10447/2017 a 10326/2017 a o nesúlade vyvlastnenia s cieľmi a zámermi územného plánovania, k námietke, že Strategický park nie je obsiahnutý v územnom pláne mesta F., k námietke, že vyvlastiteľ k návrhu na vyvlastnenie nepriložil územné rozhodnutie a k výhrade, že žalobca namietol záväzné stanovisko obce a správny orgán o tejto námietke nerozhodol, vyvlastiteľ poukázal na osvedčenia o významnej investícii, ktoré nahrádzajú tak územný plán, ako aj územné rozhodnutie a stanovisko obce o súlade účelu vyvlastnenia s územnoplánovacou dokumentáciou. Tieto osvedčenia boli ako príloha návrhu na vyvlastnenie doložené, a preto nebolo potrebné predkladať územné rozhodnutie a stanovisko obce o súlade účelu vyvlastnenia s územnoplánovacou dokumentáciou. S námietkami týkajúcimi sa záväzného stanoviska sa okresný úrad náležite vysporiadal (s. 16, 17 prvostupňového rozhodnutia).

53. V súvislosti s námietkou žalobcu o tom, že osvedčenie o významnej investícii nie je právoplatné z dôvodu, keďže mu nebolo doručené, vyvlastiteľ zdôraznil, že osvedčenie je správnym aktom sui generis, na jeho vydávanie sa nevzťahuje Správny poriadok, pretože sa nejedná o rozhodnutie v zmysle Správneho poriadku. Schválenie návrhu na vydanie osvedčenia uznesením vlády Slovenskej republiky je politické rozhodnutie v rámci ústavnej právomoci vlády podľa článku 119 Ústavy Slovenskej republiky. Zo zákona 175/1999 Z. z. ani z iného predpisu nevyplývala povinnosť doručiť osvedčenie žalobcovi. Zápis osvedčenia do katastra nehnuteľností má len deklaratórny charakter, pričom predkupné právo štátu na pozemok a stavby na ňom, na ktorom sa má realizovať významná investícia, vzniká dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou. Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 6Sžk/1/2017 zo dňa 31.05.2017 (bod 66), a sp. zn. 2Sžk/2/2017 zo dňa 26.07.2017 (bod 64) považoval za nesporné, že vybudovanie Strategického parku je významnou investíciou uskutočnenou vo verejnom záujme; v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Sžk/1/2018 zo dňa 12.06.2018 sa Najvyšší súd SR taktiež stotožnil s existenciou verejného záujmu na základe osvedčenia.

54. Vyvlastiteľ zaslal žalobcovi ponuku na uzatvorenie kúpnej zmluvy, ktorá mu bola doručená dňa 02.10.2017, a teda urobil prejav vôle smerujúci k využitiu zákonného predkupného práva štátu. Žalobca reagoval listom zo dňa 13.10.2017, pričom ponuku na uzatvorenie kúpnej zmluvy odmietol, a na základe tejto skutočnosti vyvlastiteľ podal návrh na vyvlastnenie. Podľa zákona 175/1999 Z. z. zákonné predkupné právo štátu zanikne, ak sa do dvoch rokov odo dňa schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou Slovenskej republiky nevykoná, alebo ak sa nezačne vyvlastňovacie konanie. Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 95/2017 zo dňa 22.02.2017 schválila návrh na vydanie osvedčenia č. XXXXX/XXXX-XXXX-XXXX. Vzhľadom na to, že vyvlastňovacie konanie začalo dňa 18.10.2017, a teda v rámci dvojročnej zákonnej lehoty.

55. Vyvlastiteľ považoval za správny postup žalovaného ako aj okresného úradu, keď pri skúmaní existencie verejného záujmu prihliadali na osvedčenia o významnej investícii, z ktorých jednoznačne vyplýva, že stavba „Vybudovanie Strategického parku“ je významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme.

56. K námietke, že Strategický park nebol posudzovaný podľa zákona o EIA vyvlastiteľ poukázal, že podkladom pre vyvlastňovacie konanie nie je rozhodnutie podľa zákona o EIA, avšak jednotlivé navrhované činnosti v rámci Strategického parku boli riadne posúdené podľa zákona o EIA, o čom má žalobca vedomosť, keďže vystupuje v pozícii žalobcu v súdnych konaniach, v ktorých sa koná na základe ním podaných správnych žalôb o preskúmanie jednotlivých rozhodnutí vydávaných na základe zákona o EIA v súvislosti s výstavbou Strategického parku.

57. Okresný úrad ako aj žalovaný postupovali správne na základe zákona o vyvlastňovaní. Skutočnosť, že v poznámke pod čiarou je uvedený odkaz na zákon, ktorý sa už neaplikuje v dôsledku uplatnenia zásady prednosti iného zákona, nie je neobvyklá a v danom prípade bola spôsobená neprijatím pripravovaného nového stavebného zákona. Poznámka pod čiarou nemá normatívnu povahu, úloha poznámky pod čiarou je len informatívna.

58. Pri posúdení existencie nevyhnutného rozsahu/miery vyvlastnenia žalovaný a okresný úrad vychádzali z osvedčení o významnej investícii, v ktorých je jasne a zrozumiteľne uvedené, že významná investícia sa bude realizovať na pozemkoch o celkovej výmere X.XXX XXX m² nachádzajúcich sa v katastrálnom území E., J., L., I., H., K. V. H. (ďalej len „Podnikový pozemok“), pričom súčasťou Podnikového pozemku boli tiež vyvlastnené pozemky žalobcu, ktorých celková výmera v danom katastrálnom území vrátane čísla parcely, druhu pozemku a označenia listu vlastníctva, na ktorom sa jednotlivé vyvlastňované pozemky nachádzajú, je uvedená v prílohe č. 1 osvedčení. Z osvedčení o významnej investícii a ich príloh jasne vyplýva, že pre realizáciu stavby významnej investície bolo potrebné vyvlastniť pozemky žalobcu v rozsahu aký bol uvedený v prvostupňovom rozhodnutí. S verejným záujmom je úzko spätý aj účel vyvlastnenia, pričom z vládou schváleného návrhu na vydanie osvedčení o významnej investícii ako aj z obsahu osvedčení o významnej investícii vyplýva, že ide o významnú investíciu. Účel vyvlastnenia bol preukázaný zákonným spôsobom, a to osvedčeniami o významnej investícii.

59. Vyvlastiteľ ďalej namietal právomoc správneho súdu na preskúmanie výroku o náhrade za vyvlastnenie. Žalovaný má podľa § 14 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní právomoc len na meritórne preskúmanie výrokov podľa § 13 ods. 2 daného zákona, na meritórne preskúmanie výrokov podľa § 13 ods. 3 nemá právomoc a v tomto rozsahu potom nemá ani správny súd právomoc posudzovať zákonnosť výroku správneho orgánu prvého stupňa o výške priznanej náhrady za vyvlastnenie. Navyiac žalobca nesprávne označil žalovaného vo veci výroku o náhrade za vyvlastnenie podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona o vyvlastňovaní. Žalovaný podľa § 14 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní nemá právomoc rozhodovať v tejto veci, a preto by mal byť na strane žalovaného správny orgán, ktorý rozhodol o výroku podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona o vyvlastňovaní.

60. Pri vyvlastnení patrí žalobcovi náhrada za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote podľa zákona č. 175/1999 Z. z., a nie trhovej cene. Znalecký posudok č. 110/2017 vypracovaný znaleckou organizáciou W. – G., V., zapísanou v registri znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pod evidenčným číslom XXXXXX od 06.05.1994, určil všeobecnú hodnotu vyvlastňovaného pozemku, čím bola naplnený zákon č. 175/1999 Z. z. a tiež zákon o vyvlastňovaní. Všeobecná hodnota vyvlastňovaných pozemkov bola určená metódou polohovej diferenciácie v súlade s Vyhláškou a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Pokiaľ žalobca nebol je spokojný s výškou náhrady za vyvlastnenie, tak bol povinný postupovať v zmysle ustanovenia § 4a ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z. a podať civilnú žalobu, a nie namietat výšku náhrady v správnej žalobe. V prípadoch vyvlastnenia podľa osobitného zákona sa úprava osobitného zákona musí v zmysle právnej zásady lex specialis derogat legi generali uplatniť prioritne oproti úprave všeobecného predpisu. V danom prípade tak má úprava zákona č. 175/1999 Z. z. prednosť pred úpravou zákona o vyvlastňovaní, a preto si akýkoľvek nárok na priznanie vyššej náhrady za vyvlastnenie mal žalobca uplatňovať prostredníctvom inštitútu uvedeného v § 4a ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z. Rozsudky Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžk/3/2017 zo dňa 30.05.2017 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/15/2016 zo dňa 08.11.2017, považoval vyvlastiteľ za neaplikovateľné na prejednanú vec, keď vychádzali len z právnej úpravy Stavebného zákona.

61. K námietke, že správny orgán nerozhodol o rozšírení predmetu vyvlastnenia, vyvlastiteľ uviedol, že § 2 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní sa týka teda len tej časti pozemku, ktorý bol predmetom návrhu na vyvlastnenie, a nie nejakého iného pozemku, aj keď by sa malo jednať o zvyšnú časť pôvodného

pozemku, z ktorého vznikli nové pozemky. Predmetom návrhu na vyvlastnenie v zmysle jeho doplnenia boli samostatne definované a odčlenené pozemky, a tieto pozemky navrhol vyvlastniť vyvlastniť v podiele 1/1, teda v celom rozsahu, nevyvlastňovali sa žiadne časti pozemku podľa geometrického plánu. Keďže preukázanie existencie predpokladov, ktoré sú pre posúdenie využiteľnosti zostávajúcej časti pozemku na základe znaleckého posudku, a teda neprímeraných ťažkostí, zaťažuje žalobcu, vyvlastniť mal za to, že ak by sa aj aplikoval postup podľa § 2 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní, znalecký posudok na podporu svojich tvrdení mal predložiť žalobca, čo však neurobil.

62. Pokiaľ žalobca namietal, že správny orgán nepreskúmal možnosť nadobudnutia vlastníctva dohodou, ktorú žalobca neodmietol, vyvlastniť poukázal, že vyvlastňovaciemu konaniu predchádzalo zaslanie a doručenie písomnej výzvy zo dňa 13.09.2017 spolu s návrhom kúpnej zmluvy, na ktorú žalobca odpovedal listom, v ktorom oznámil vyvlastniť, že jeho ponuka na uzatvorenie kúpnej zmluvy je vzhľadom neakceptovateľná. Až keď pokus nadobudnúť právo k nehnuteľnostiam dohodou zostal neúspešný, podal vyvlastniť návrh vyvlastnenie.

63. V prejednávanej veci taktiež nebolo možné aplikovať lehotu 90 dní na vyjadrenie sa k ponuke na odkúpenie pozemkov tak, ale len lehotu 15 dní, pretože vyvlastňovacie konanie prebehlo nielen podľa zákona o vyvlastňovaní, ale aj podľa zákona č. 175/1999 Z. z., ktorý ako lex specialis obsahuje ustanovenie o 15 dňovej lehote.

64. Verejný záujem na vyvlastnení bol v návrhu na odkúpenie pozemkov riadne odôvodnený, keď podrobne popisoval osvedčenie o významnej investícii ako aj potenciál zvýšenia zamestnanosti. Rozsah vyvlastnenia bol presne zachytený v prílohe č. 1 ponuky na uzatvorenie kúpnej zmluvy, v ktorej boli vymenované všetky pozemky, vrátane ich výmery. Žalobca bol vyvlastniť informovaný aj o možnosti nahliadnuť do geometrického plánu na oddelenie nevyhnutne potrebných pozemkov, ako aj do znaleckého posudku, ktorým boli predmetné pozemky ohodnotené.

65. Námietku o rozhodovaní žalovaného ako odvolacieho orgánu vo vyvlastňovacom konaní, keď v čase podania návrhu na vyvlastnenie bol žalovaný 100 % spoločníkom vyvlastniť, považoval vyvlastniť za nedôvodnú, keďže žalovaný je ústredným orgánom štátnej správy, ktorý vykonáva štátnu správu v druhom stupni vo veciach vyvlastnenia, v ktorých vo vyvlastňovacom konaní v prvom stupni koná okresný úrad v sídle kraja ako vyvlastňovací orgán, pričom nemožno dospieť k záveru, že zamestnanci žalovaného sú zaujatí len na základe skutočnosti, že jediným spoločníkom stavebníka je štát, v čase vydania napadnutého rozhodnutia konajúci prostredníctvom Ministerstva hospodárstva SR.

V. Vyjadrenia ďalších účastníkov konania

66. Dňa 27.09.2019 bolo Krajskému súdu v Nitre doručené vyjadrenie ďalšieho účastníka konania v 3. rade, ktorý uviedol, že vyvlastnením predmetných pozemkov, na ktorých viaznu vecné bremená v jeho prospech – právo uloženia a vedenia vodovodného potrubia a právo zriadenia pásma jeho ochrany, ostali zachované a jeho právne postavenie nezmenilo.

67. Dňa 10.10.2019 bolo Krajskému súdu v Nitre doručené vyjadrenie ďalšieho účastníka konania v 4. rade, ktorý navrhol správnu žalobu zamietnuť, s tým, že napadnuté ako aj prvostupňové rozhodnutie považoval za zákonné a v plnom rozsahu odkázal na vyjadrenia a prednesy žalovaného.

68. Ďalší účastník konania v 2. rade sa k žalobe nevyjadril samostatne nevyjadril, v podaní zo dňa 02.07.2021, ktorým sa ospravedlnil z účasti na pojednávaní konanom dňa 08.07.2021, uviedol, že sa stotožňuje s vyjadrením žalovaného k podanej žalobe.

VI. Posúdenie veci správnym súdom

69. Zákonom č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o správnych súdoch“) bol okrem iného zriadený aj Správny súd v Bratislave, ktorý začal svoju činnosť 1. júna 2023. V zmysle § 3 písm. b) Zákona o správnych súdoch: „ak § 4 ods. 1 neustanovuje inak, výkon súdnictva prechádza od 1. júna 2023 z krajských súdov na správne súdy vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. júna daná právomoc správnych súdov, a to z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre a Krajského súdu v Trnave na Správny súd v Bratislave.“ Vec bola na základe uvedenej zmeny právnej úpravy, v súlade s Rozvrhom práce Správneho súdu v Bratislave

na rok 2023 v znení Dodatku č. 1 náhodným výberom pridelená na konanie a rozhodovanie senátu 4S Správneho súdu v Bratislave a je vedená pod sp. zn. NR-26S/10/2019. Na základe dodatku č. 4/2024 k rozvrhu práce Správneho súdu v Bratislave na rok 2024 účinného od 21.05.2024, senát 4S koná a rozhoduje v zložení predsedníčka senátu JUDr. Lucia Tóth a členovia senátu Mgr. Milada Artnerová a JUDr. Martin Hraboš.

70. Nadobudnutím účinnosti zákona č. 172/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo od 01.01.2023 k zmene kompetencií na úseku územného plánovania, výstavby a vyvlastnenia, ktorá prešla z pôvodne žalovaného Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky na nový ústredný orgán štátnej správy, Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, s ktorým orgánom na strane žalovaného konal už Krajský súd v Nitre, na ktorom pred účinnosťou zákona o správnych súdoch konanie začalo.

71. Správny súd v Bratislave, ako súd vecne príslušný na konanie vo veci podľa § 10 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu žalobných dôvodov a na pojednávaní konanom dňa 11.12.2024 vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu ako nedôvodnú zamietol.

72. Podľa § 493e zák. č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení účinnom od 01.07.2023, konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

73. Podľa § 177 ods. 1 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2023 (ďalej len „SSP“), správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

74. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 175/1999 Z. z., tento zákon upravuje zjednodušenie usporiadania vlastníckych vzťahov potrebných na prípravu stavieb, ktoré sú významnou investíciou a postup orgánov štátnej správy pri vydávaní osvedčenia o významnej investícii.

75. Podľa § 1 ods. 2 písm. c) zákona č. 175/1999 Z. z., významná investícia je stavba, ktorej výstavbu bude zabezpečovať právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky (ďalej len „podnik“), ak vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) o nej rozhodla, že jej uskutočnenie je vo verejnom záujme.

76. Podľa § 1 ods. 8, 9 zákona č. 175/1999 Z. z., osvedčením o významnej investícii je doklad držiteľa osvedčenia, že stavba je významnou investíciou. Držiteľom osvedčenia je podnik, ktorý zabezpečuje významnú investíciu a ktorému bolo postupom podľa tohto zákona vydané príslušným ministerstvom osvedčenie o významnej investícii.

77. Podľa § 1 ods. 11 zákona č. 175/1999 Z. z., strategickým parkom sa rozumie súhrn
a) pozemkov nachádzajúcich sa v jednom katastrálnom území alebo vo viacerých bezprostredne susediacich katastrálnych územiach, ktorých celková výmera predstavuje najmenej 250 ha, a
b) stavieb na nich sa nachádzajúcich, ktoré sú potrebné na realizáciu investícií v oblasti priemyselnej výroby, služieb, činností v oblasti výskumu a vývoja.

78. Podľa § 1 ods. 12 zákona č. 175/1999 Z. z., prípravou územia sú činnosti nevyhnutné na zabezpečenie realizácie strategického parku, a to a) usporiadanie vlastníckych vzťahov, b) výstavba alebo pokračovanie výstavby pozemných komunikácií, c) výstavba alebo pokračovanie výstavby dráhy alebo jej súčasti, d) výstavba alebo pokračovanie výstavby súvisiacich a doplnkových stavieb a zariadení, e) iné obdobné prípravné činnosti.

79. Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z., osvedčenie o významnej investícii je dokladom, ktorý podnik dokladá k návrhu na začatie územného konania, k návrhu na začatie vyvlastňovacieho konania a k návrhu na začatie stavebného konania.

80. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z., na pozemok a stavby na ňom, na ktorom sa má realizovať významná investícia podľa § 1 ods. 3, vzniká zo zákona predkupné právo štátu dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou. Predkupné právo štátu sa zapíše do katastra

nehnutelností na návrh príslušného ministerstva. Predkupné právo štátu nie je iným právom k pozemkom a stavbám.

81. Podľa § 3 ods. 7 zákona č. 175/1999 Z. z., predkupné právo štátu podľa odseku 5 zanikne, ak sa do dvoch rokov odo dňa schválenia návrhu na vydanie osvedčenia o významnej investícii vládou nevykoná alebo ak sa nezačne vyvlastňovacie konanie.

82. Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z., písomný návrh podniku na uzavretie dohody o prevode vlastníckeho práva k podnikovému pozemku, ktorý obsahuje náležitosti podľa osobitného predpisu, sa doručuje do vlastných rúk vlastníkovi nehnuteľnosti alebo jeho splnomocnencovi na preberanie zásielok, oprávnenému z vecného bremena alebo jeho splnomocnencovi na preberanie zásielok, a to prostredníctvom poštového podniku ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou "do vlastných rúk". Súčasťou písomného návrhu je upozornenie, že ak na návrh vlastník nehnuteľnosti alebo oprávnený z vecného bremena nereaguje písomne do 15 dní odo dňa doručenia, považuje sa návrh na uzavretie dohody za odmietnutý a bude možné konať podľa § 4a.

83. Podľa § 4a ods. 1 zákona č. 175/1999 Z. z., na účel realizácie významnej investície možno za náhradu pozemok alebo stavbu vyvlastniť alebo vlastnícke právo k pozemku alebo stavbe obmedziť, ak je to vo verejnom záujme a nie je možné nadobudnúť právo k pozemku alebo stavbe dohodou. Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahuje sa na vyvlastnenie všeobecný predpis o vyvlastňovaní. Ak ku dňu začatia vyvlastňovacieho konania nie je schválený územný plán obce alebo ak v schválenom územnom pláne obce alebo v územnom rozhodnutí nie je územie určené na umiestnenie a realizáciu významnej investície, podkladom na vydanie rozhodnutia o vyvlastnení je osvedčenie podľa § 3.

84. Podľa § 4a ods. 2 zákona č. 175/1999 Z. z., bezvýslednosť pokusu nadobudnúť právo k nehnuteľnosti dohodou podľa § 4 ods. 4 až 6 sa preukazuje písomným

a) odmietnutím návrhu na uzavretie dohody vlastníkom nehnuteľnosti alebo oprávneným z vecného bremena alebo

b) potvrdením o zaslaní a o doručení návrhu na uzavretie dohody vlastníkovi nehnuteľnosti alebo oprávnenému z vecného bremena, najmä doručenkou, ak vlastník nehnuteľnosti alebo oprávnený z vecného bremena neodpovedal v lehote 15 dní odo dňa doručenia návrhu na uzavretie dohody.

85. Podľa § 4a ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z., ak vo vyvlastňovacom konaní nedôjde medzi účastníkmi k dohode o sume náhrady za vyvlastnenie, správny orgán v rozhodnutí o vyvlastnení určí náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote určenej na základe znaleckého posudku. S požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkáže vyvlastneného bez prerušenia konania na súd. Požiadavku na vyššiu náhradu voči podniku možno uplatniť na súde v lehote jedného roka odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení, inak toto právo zanikne.

86. Podľa § 2 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní, vyvlastnenie možno uskutočniť len v nevyhnutnej miere, vo verejnom záujme na účel ustanovený zákonom, pričom verejný záujem na vyvlastnení sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní, za primeranú náhradu, a ak cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom.

87. Podľa § 2 ods. 2 zákona o vyvlastňovaní, vyvlastnenie musí byť v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania, ten sa preukazuje územným rozhodnutím, územným súhlasom alebo záväzným stanoviskom obce vo vyvlastňovacom konaní.

88. Podľa § 2 ods. 3 zákona o vyvlastňovaní, rozsah vyvlastnenia musí byť primeraný účelu, na ktorý sa vyvlastňuje. Nemožno rozhodnúť o prechode vlastníckeho práva tam, kde stačí jeho obmedzenie. Ak by obmedzenie vlastníckeho práva bolo pre vyvlastňovaného nepriaznivejšie ako jeho prechod, rozhodne sa o prechode vlastníckeho práva, ak to vyvlastňovaný uplatnil ako námietku najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní, aj keď tento prechod nie je nevyhnutný na dosiahnutie účelu vyvlastnenia. Vyvlastňovaný je ten, proti koho majetku vyvlastnenie smeruje a je vlastníkom alebo spoluvlastníkom vyvlastňovaného pozemku alebo stavby alebo má k tomuto pozemku alebo k tejto stavbe právo zodpovedajúce vecnému bremenu.

89. Podľa § 2 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní, ak by vyvlastnením malo dôjsť k prechodu vlastníckeho práva iba k časti pozemku alebo k časti stavby a vyvlastňovaný by tak nemohol užívať zostávajúcu časť pozemku alebo zostávajúcu časť stavby, alebo by túto časť mohol užívať len s neprimeranými ťažkosťami, rozšíri sa vyvlastnenie aj na zostávajúcu časť pozemku alebo zostávajúcu časť stavby, ak to vyvlastňovaný uplatnil ako námietku najneskôr pri prerokovaní návrhu na ústnom pojednávaní, aj keď vyvlastnenie tejto zostávajúcej časti pozemku alebo zostávajúcej časti stavby nie je nevyhnutné na dosiahnutie účelu vyvlastnenia. Využitelnosť zostávajúcej časti pozemku alebo zostávajúcej časti stavby posúdi vyvlastňovací orgán na základe znaleckého posudku.

90. Podľa § 4 ods. 1 zákona o vyvlastňovaní, vyvlastnenému patrí za vyvlastnenie primeraná náhrada, ktorá sa poskytuje v peniazoch.

91. Podľa § 4 ods. 3 zákona o vyvlastňovaní, podkladom na určenie náhrady za vyvlastnenie je všeobecná hodnota pozemku alebo všeobecná hodnota stavby, alebo všeobecná hodnota práva zodpovedajúceho vecnému bremenu; tá sa určí na základe znaleckého posudku nie staršieho ako dva roky. Náhrada za vyvlastnenie nesmie byť nižšia ako všeobecná hodnota určená znaleckým posudkom.

92. Podľa § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní, ak najneskôr pri prerokovaní návrhu vyvlastniteľa na vyvlastnenie na ústnom pojednávaní účastník konania alebo iná oprávnená osoba namietne skutočnosti, ktoré sú obsahom znaleckého posudku priloženého k návrhu podľa § 9 ods. 2 písm. f), vyvlastňovací orgán zabezpečí odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. Náklady spojené s vyhotovením odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia znalca sú trovami konania, ktoré znáša vyvlastniteľ.

93. Podľa § 9 ods. 3 písm. f) zákona o vyvlastňovaní, k návrhu vyvlastniteľa priloží znalecký posudok o všeobecnej hodnote pozemku alebo stavby alebo všeobecnej hodnote práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nie starší ako dva roky.

94. Podľa § 13 ods. 2 písm. a), b) zákona o vyvlastnení, výrokmi o vyvlastnení práv k pozemku alebo ku stavbe vyvlastňovací orgán

a) určí účel vyvlastnenia vo verejnom záujme,

b) rozhodne o

1. prechode vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe,

2. obmedzení vlastníckeho práva k pozemku alebo ku stavbe alebo

3. vzniku, obmedzení, alebo zániku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu k pozemku alebo ku stavbe potrebného na uskutočnenie stavby, alebo opatrenia vo verejnom záujme; opatrením vo verejnom záujme je opatrenie vydané na účel ochrany života, zdravia, bezpečnosti štátu, životného prostredia, nerastného bohatstva, jaskýň, podzemných vôd, prírodných liečivých zdrojov, vodných tokov, kultúrneho dedičstva, ako aj dokončených alebo nedokončených stavieb vo verejnom záujme.

95. Podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona o vyvlastnení, výrokmi o náhrade za vyvlastnenie vyvlastňovací orgán určí primeranú náhradu za vyvlastnenie, ktorá prislúcha jednotlivým vyvlastneným a určí lehotu podľa § 6 ods. 1, 2 alebo ods. 3 a spôsob jej zaplatenia, ak nedôjde medzi vyvlastniteľom a vyvlastňovaným k dohode o náhrade za vyvlastnenie, vyvlastňovací úrad určí náhradu za vyvlastnenie v sume zodpovedajúcej všeobecnej hodnote pozemku alebo stavby, alebo všeobecnej hodnote práva zodpovedajúceho vecnému bremenu na základe znaleckého posudku [§ 9 ods. 2 písm. f)]; s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkáže vyvlastneného bez prerušenia konania na súd.

96. Podľa § 19 zákona o vyvlastňovaní, § 19 (Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2016), konania o vyvlastnení začaté a právoplatne neukončené pred 1. júlom 2016 sa dokončia podľa predpisu účinného do 30. júna 2016.

97. Správny súd prvotne uvádza, že pokiaľ žalobca na pojednávaní dňa 11.12.2024 odvolal plnú moc danú na zastupovanie v konaní L. Q. X., správny súd na toto ústne podanie neprihliadal, s tým, že žalobca bol upovedomený, že takýto úkon môže s ohľadom na § 56 ods. 1 SSP vykonať písomne. Písomné odvolanie plnej moci správneho súdu doručené nebolo.

98. Žalobca v podanej žalobe namietal, že na konanie a rozhodovanie správnych orgánov sa nemal aplikovať zákon o vyvlastňovaní, ale Stavebný zákon, uvedenú námietku však správny súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Zákon č. 175/1999 Z. z. upravuje zjednodušenie usporiadania vlastníckych vzťahov potrebných na prípravu stavieb, ktoré sú významnou investíciou, pričom v otázke rozhodovania o vyvlastnení a náhrade zaň predstavuje komplexnú úpravu, na základe ktorej koná príslušný orgán.

99. Z dôvodovej správy k návrhu zákona o vyvlastňovaní vyplýva, že zámerom predkladaného materiálu je „zakotviť právnu reguláciu vyvlastnenia v samostatnej zákonnej úprave. Všeobecná úprava vyvlastňovania bola doposiaľ ustanovená v zákone č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Návrh zákona o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov bude nadväzovať na nový zákon o územnom plánovaní a výstavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (stavebný zákon), ktorý je v procese prípravy spolu so zákonom o vyvlastňovaní, a ktorý už nebude upravovať problematiku vyvlastnenia. Nový stavebný zákon sa vo vzťahu k zákonu o vyvlastňovaní dostane do polohy osobitného predpisu, ktorý bude ustanovovať iba účely na vyvlastnenie vyplývajúce z územnoplánovacej dokumentácie, najmä stavby vo verejnom záujme vymedzenej schvaľujúcim orgánom v územnoplánovacej dokumentácii. Predložený návrh zákona upravuje problematiku vyvlastnenia z hmotnoprávneho hľadiska, ako aj z hľadiska procesného... Účel vyvlastnenia je viazaný na osobitné zákony z dôvodu, že účel vyvlastnenia vo verejnom záujme ako aj ďalšie hmotnoprávne podmienky vyvlastnenia, sú zakotvené v jednotlivých osobitných zákonoch, ktoré komplexne upravujú problematiku osobitných druhov stavieb vrátane vyvlastnenia na konkrétne účely, ktoré tvoria predmet ich úpravy (napr. cesty, železnice, letiská, banské stavby a dobývacie priestory, stavby pre obranu štátu, vodné stavby, protipovodňové úpravy a pod.). Konkrétnejšie sú prepracované práva tretích osôb. V procesnej časti návrhu zákona sa využívajú osvedčené inštitúty z platnej právnej úpravy vyvlastnenia s tým, že tieto ustanovenia sa precizujú“.

100. V zmysle § 19 zákona o vyvlastňovaní, ktorý predstavuje prechodné ustanovenie vo vzťahu k prebiehajúcim administratívnym konaniam, ktoré sa dokončia podľa dovtedajšej právnej úpravy, t.j. podľa Stavebného zákona. Na konania o vyvlastnení, začaté po 30.06.2016 sa vzťahuje zákon o vyvlastňovaní, ktorý v zmysle zásady „lex posterior derogat legi priori“ nahrádza dovtedy aplikovaný právnu úpravu obsiahnutú v § 108 a nasl. stavebného zákona. S účinnosťou od 01.07.2016 je tak všeobecným predpisom o vyvlastňovaní zákon o vyvlastňovaní. Pokiaľ teda zákon č. 175/1999 Z. z. v § 4a ods. 1 odkazuje na podpornú aplikáciu všeobecného predpisu o vyvlastňovaní, je ním práve zákon o vyvlastňovaní.

101. Z § 4 a ods. 1 zákona č. 175/1999 vyplýva, že ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahuje sa na vyvlastnenie všeobecný predpis o vyvlastňovaní, pričom všeobecným predpisom v oblasti vyvlastňovania je práve zákon o vyvlastňovaní, a to bez ohľadu na poznámku pod čiarou k § 4a ods. 1 zákona č. 175/1999 Z. z. odkazujúcu na aplikáciu Stavebného zákona. Poznámka pod čiarou z hľadiska ustálenej judikatúry a právnej teórie nie je normatívnym textom, ani záväzným pravidlom, ale len možnou interpretačnou pomôckou, z ktorej nemožno vyvodzovať aplikabilitu Stavebného zákona.

102. Konanie o vyvlastnení bolo začaté na základe návrhu podaného dňa 18.10.2017, a preto v predmetnej veci neboli splnené podmienky podľa prechodného ustanovenia § 19 zákona o vyvlastňovaní na postup podľa Stavebného zákona. Na základe uvedeného nebolo možné na prejednávanú vec ani použiť právne závery ohľadne zisťovania výšky náhrady za vyvlastňované pozemky vyplývajúce z rozsudkov Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžk/3/2017 zo dňa 30.05.2017 a sp. zn. 10Sžk/15/2016 zo dňa 08.11.2017, keďže vychádzali z iného právneho stavu.

103. Pravidlo lex specialis derogat legi generali (zákon osobitný ruší zákon všeobecný) znamená, že ak existuje rozpor medzi ustanoveniami dvoch právnych predpisov, prednosť má konkrétnejší právny predpis oproti všeobecnejšiemu. Jeho podstatou je, že „ak je jedna skutková situácia upravená dvoma normami tej istej právnej sily odlišne, potom prednostne (ako prvú) treba aplikovať tú z nich, ktorá je konkrétnejšia, ktorá na daný skutkový stav prilieha tesnejšie“ (G., I., Q., A., S. Q., A., G., M. Teória práva. 2. vyd. Bratislava: C. H. P., 2019, s. 138.).

104. Z uvedenej zásady je nutné vyvodiť, že ak úprava v zákone č. 175/1999 Z. z. obsahuje odlišné pravidlo ako zákon o vyvlastňovaní, použije sa prednostne zákon č. 175/1999 Z. z. (lex specialis), pričom

súčasne platí, že pokiaľ konkrétna otázka nie je upravená zákonom č. 175/1999 Z.z., správne orgány boli povinné postupovať v rámci všeobecnej právnej úpravy zákona o vyvlastňovaní (lex generalis), pričom v danom prípade tak aj učinili. Ako nedôvodná bola tak vyhodnotená aj námietka žalobcu o aplikácii lehoty 90 dní na vyjadrenie sa k návrhu na uzavretie dohody na odkúpenie pozemkov, keďže zákon č. 175/1999 Z. z. ako lex specialis vyžaduje na preukázanie bezúspešnosti dohody nečinnosť vlastníka nehnuteľnosti v lehote 15 dní.

105. Ako nedôvodná bola vyhodnotená aj námietka žalobcu týkajúca sa určenia poskytnutej náhrady za vyvlastnené pozemky.

106. Výrok o finančnej náhrade podľa § 13 ods. 3 zákona o vyvlastňovaní je možné v rámci správneho súdnictva preskúmať na základe podanej správnej žaloby s poukazom na § 14 ods. 2 druhej a tretej vety zákona o vyvlastňovaní, a to v rozsahu námietok, ktoré vyplývajú z § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní, podľa ktorého, ak najneskôr pri prerokovaní návrhu vyvlastníteľa na vyvlastnenie na ústnom pojednávaní účastník konania alebo iná oprávnená osoba namietne skutočnosť, ktoré sú obsahom znaleckého posudku priloženého k návrhu, vyvlastňovací orgán zabezpečí odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca na účel posúdenia skutočností, ktoré sú dôležité na rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. (rovnako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Ko 19/2020 z 25. novembra 2020).

107. Uvedený záver zodpovedá aj právnomu názoru kompetenčného senátu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. 18 Komp 9/2022 zo dňa 25.01.2023, ktorý vychádzal z povahy nároku na náhradu za vyvlastnenie ako súkromnoprávneho, ktorý „...sa môže stať predmetom dvoch samostatných súdnych konaní - na jednej strane ho možno uplatniť v civilnom sporovom konaní podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákona o vyvlastňovaní v takom rozsahu, v akom o ňom nebolo rozhodnuté v rozhodnutí o vyvlastnení. V tomto prípade ide o typický príklad tzv. následnej (konzekutívnej, delenej) právomoci, kedy právomoc súdu podľa Civilného sporového poriadku vzniká až potom, čo vo veci rozhodol orgán verejnej správy. Na druhej strane však môže byť tento nárok aj predmetom správneho súdneho konania v rozsahu, v akom bol priznaný rozhodnutím vyvlastňovacieho orgánu, pretože toto rozhodnutie možno preskúmať na základe správnej žaloby. V takomto prípade tak nie je možné rozhraničiť právomoc medzi správnym súdom a inými súdmi len na základe povahy nároku, pretože rozhodovať o ňom má (hoci aj za rôznych podmienok a v rôznom rozsahu) tak správny súd, ako aj súdy podľa § 3 CSP. V takomto prípade je tak pre posúdenie právomoci predovšetkým rozhodná vôľa vyvlastneného, ktorý spôsob súdneho uplatnenia alebo kontroly tohto nároku zvolí. Pritom je potrebné vychádzať z obsahu jeho žaloby (§ 124 ods. 1 CSP, § 55 ods. 3 SSP), na základe ktorého je potrebné ustáliť, či jeho cieľom je, aby súd priamo zaviazal vyvlastníteľa na zaplatenie vyššej náhrady než vyvlastníteľovi priznal vyvlastňovací orgán podľa § 13 ods. 3 zákona o vyvlastňovaní. Bude teda potrebné posúdiť, či žalobný návrh (petit) smeruje priamo na platenie alebo len na preskúmanie a zrušenie vyvlastňovacieho rozhodnutia a či žalovaným je priamo vyvlastníteľ, ktorý je podľa citovaného § 6 ods. 1 a 2 zákona o vyvlastňovaní povinným (dlžníkom) z vyvlastňovacej náhrady, alebo len vyvlastňovací orgán, prípadne odvolací orgán.“ (pozn. správneho súdu, zvýraznenie pridané).

108. Rovnako zo staršej judikatúry vyplýva, že súd v civilnom procese rozhoduje, pokiaľ sa jedná o určenie vyššej náhrady za vyvlastnenie pozemku podľa ustanovenia § 4a ods. 4 predposledná veta zákona č. 175/1999 Z.z. (uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Ko 35/2017 zo dňa 10.10.2017, sp. zn. 10 Ko 36/2017 zo dňa 10.10.2017).

109. Vo vzťahu k preskúmaniu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy o určení výšky náhrady v konaní pred správnym súdom musí mať žalobca možnosť namietat' nedostatky, ktorými bolo zaťažené konanie a rozhodovanie orgánu verejnej správy o určení výšky náhrady za vyvlastnenie. Ide však predovšetkým o vady týkajúce sa postupu správneho orgánu, ktoré by mali vplyv na zákonnosť výroku o určení náhrady za vyvlastnenie, medzi ktoré patrí napr. neobstaranie zákonom stanovených podkladov pre rozhodnutie, či nedodržanie s tým spojeného procesného postupu (zabezpečenie odborného vyjadrenia alebo vysvetlenia znalca) a podobne (rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 8Sžk/28/2019 zo dňa 30.09.2021).

110. Orgán verejnej správy rozhodujúci o výške náhrady za vyvlastnenie nemá možnosť zasahovať do odborného vyjadrenia/vysvetlenia znalca, ktorému je zákonom zverené posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie o sume náhrady za vyvlastnenie. Pre orgán verejnej správy sú závery znaleckého posúdenia podkladom pre rozhodnutie vo veci a nie je oprávnený do výpočtov v nich

uvedených akokoľvek zasahovať, robiť si o nich vlastný úsudok, či meniť ich. Z § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní v prípade nesúhlasu so stanovením výšky náhrady za vyvlastnenie znaleckým posudkom nevyplýva prehodnocovanie týchto odborných záverov ďalším dokazovaním, ale zakotvuje povinnosť orgánu verejnej správy zabezpečiť odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca, ktorú povinnosť žalovaný rešpektoval. Ak by orgán verejnej správy postupoval pri vysporiadaní sa s námietkou smerujúcou voči výšky náhrady za vyvlastnenie štandardným spôsobom ako pri každom inom dôkaze, či námietke, došlo by k popretiu zmyslu a účelu § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní, keď by nebolo zrejmé, čo by malo byť predmetom civilného sporového konania, keď celé dokazovanie vo vzťahu k otázke správnosti určenia výšky náhrady za vyvlastnenie, by bolo realizované v administratívnom - vyvlastňovacom konaní. Pri uplatnení takéhoto procesného postupu by sa právna úprava § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní stala v zásade obsoletnou.

111. Správny súd na tomto mieste poukazuje aj na závery kasačného súdu týkajúce sa „odčlenenia“ rozhodovania o vyššej náhrade za vyvlastnenie do civilného súdneho konania napr. v rozsudku sp. zn. 8Sžk/28/2019 zo dňa 2019 (bod 28): „... Zákon o vyvlastňovaní, ktorý upravuje proces vyvlastňovania je potrebné považovať za ústavne konformnú reguláciu obmedzenia základného ústavou garantovaného práva vlastníť majetok, ktorá je prípustná a predpokladaná v čl. 20 ods. 3 Ústavy SR. Podstatou názorových rozporov medzi účastníkmi bola zákonnosť postupu žalovaného orgánu verejnej správy rozhodujúceho o vyvlastnení v súvislosti s aplikáciou zákona o vyvlastnení na rozhodovanie vo veci náhrady za vyvlastnené pozemky, resp. vymedzenie rozsahu povinnosti aplikácie príslušných ustanovení Správneho poriadku na rozhodovací proces týkajúci sa náhrady za vyvlastnenie. Právna úprava - zákon o vyvlastnení predstavuje v otázke rozhodovania o vyvlastnení a náhrade zaň pomerne komplexnú právnu úpravu, na základe ktorej príslušný orgán verejnej správy, po zistení nemožnosti dohody na sume náhrady za vyvlastnené pozemky, stanovenej postupom súdneho znalca v zmysle Vyhlášky odkáže pôvodného vlastníka vyvlastnenej nehnuteľnosti v súlade s § 13 ods. 3 písm. a) zákona o vyvlastňovaní s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie na súd. V civilnom sporovom konaní sa môže domáhať navýšenia ceny určenej znalcom, napríklad aj na základe spochybnenia správnosti záverov znaleckého posudku. Takýmto postupom sa dosiahne vyváženie verejného záujmu na vysporiadaní vlastníckych vzťahov a záujmu a práva pôvodného vlastníka vyvlastňovaného pozemku na primeranú náhradu za odňatie vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Kasačný súd nepovažoval za logicky správnu a ústavne konformnú argumentáciu krajského súdu, ktorý zotrval na stanovisku o povinnosti správneho orgánu riešiť v konaní o vyvlastnení podľa zákona o vyvlastňovaní správnosť výšky náhrady za vyvlastnenie určenej znaleckým posudkom.“ Obdobné závery vyplývajú aj z novšieho rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 4Svk/57/2022 zo dňa 24.04.2024, body 53, 54, 59).

112. V prejednávannej veci sa žalobca domáhal zrušenia napadnutého ako aj prvostupňového rozhodnutia, teda nedomáhal sa, aby priamo súd zviazal žalovaného (ktorým navyiac nie je podnik, v prospech ktorého boli pozemky vyvlastnené) k náhrade vyššej sumy za vyvlastnené pozemky, a teda správny súd vo svetle vyššie načrtnutých východísk v rozsahu žalobných námietok preskúmal výrok o priznaní náhrady a jemu predchádzajúce konanie.

113. Na stanovenie všeobecnej hodnoty pozemkov v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z. v spojení s príslušnými ustanoveniami Vyhlášky použitá metóda polohovej diferenciacie, voľbu ktorej metódy znalec odôvodnil v znaleckom posudku č. 10/2017, tak, že k dispozícii neboli porovnateľné podklady na použitie porovnávacej metódy pre stanovenie všeobecnej hodnoty pozemku, použitie výnosovej metódy nebolo možné z dôvodu, že z pozemku sa nedosahuje výnos z prenájmu resp. nie sú dostupné informácie o možných výnosoch podobných pozemkov. V podaní doručenom prvostupňovému orgánu dňa 20.12.2017 znalec uviedol, že zvažoval aj možnosť použitia porovnávacej metódy, ktorá však použitá nebola, pretože viacero kúpnych zmlúv, ktoré mal k dispozícii sa netýkalo technickej infraštruktúry, ale výstavby nebytových budov a priemyselných objektov (pozemky znalec ohodnotil ako ležiace mimo zastavaného územia obce určené na výstavbu verejnej cestnej komunikácie). Kúpne ceny dojednané v zmysle jednotlivých kúpnych zmlúv vykazovali výrazné rozdiely v jednotkových cenách pozemkov, ktoré boli vyššie ako jednotkové kúpne ceny pozemkov pre výstavbu rodinných domov v lukratívnej štvrti pod Zoborom; na základe uvedeného by všeobecná hodnota pozemkov určená porovnávacou metódou, vzhľadom na nedostatočne dôveryhodné podklady pre jej použitie, neznáme pohľadky pri kúpe a predaji, neznalosť podmienok pri uzatváraní zmlúv, nezodpovedala realite a výška náhrady za vyvlastňované pozemky by mohla byť s pravdepodobnosťou blízku istote stanovená

nesprávne. Uvedené závery hodnotil správny súd ako konzistentné a riadne odôvodnené, s tým, že aj zo znaleckého posudku bolo zrejmé, z akých dôvodov znalec volil určenie všeobecnej hodnoty oceňovaných nehnuteľností metódou polohovej diferenciacie.

114. Z obsahu administratívneho spisu tiež vyplynulo, že na základe námietok žalobcu správny orgán zabezpečil odborné vyjadrenie znalca zo dňa 28.05.2018, ktorý sa vyjadril k žalobcom predloženému znaleckému posudku a taktiež odôvodnil výber použitej metódy v znaleckom posudku. Zo zákona o vyvlastňovaní, ani zo zákona č. 175/1999 Z. z. nevyplýva povinnosť ústneho podania vyjadrenia znalcom, a preto námietku, že znalec nebol predvolaný na pojednávanie vyhodnotil správny súd ako nedôvodnú.

115. Rovnako pokiaľ z § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní vyplýva, že správny orgán zabezpečí odborné vyjadrenie alebo vysvetlenie znalca, k námietkam, ktoré boli proti obsahu znaleckého posudku vznesené, podľa názoru správneho súdu, je logickým záverom, že sa má jednať práve o znalca, ktorý znalecký posudok podal, a to aj s poukazom na § 17 ods. 7 zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého znalec na požiadanie zadávateľa potvrdí a doplní písomne podaný znalecký posudok alebo jeho obsah bližšie vysvetlí. Z uvedeného je zrejmé, že postup zisťovania všeobecnej hodnoty pozemkov v konaní pred správnymi orgánmi bol súladný s § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní ako aj s § 4a ods. 4 zákona č. 175/1999 Z. z.

116. Pokiaľ teda žalobca ako vyvlastnený predložil vo vyvlastňovacom konaní znalecký posudok, nestotožňujúc sa so závermi pôvodného znaleckého posudku, z ktorého vychádzal žalovaný pri určení výšky náhrady za vyvlastnenie, jediným zákonným a do úvahy prichádzajúcim postupom bolo uplatnenie § 4 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní resp. v súlade s § 13 ods. 3 písm. a) zákona o vyvlastňovaní s požiadavkou na vyššiu náhradu za vyvlastnenie odkázať žalobcu ako vyvlastneného na civilný súd.

117. Správny súd nijako nespochybňuje žalobcom subjektívne vnímanú nezákonnosť resp. nespravodlivosť určenej výšky poskytnutej náhrady za vyvlastnené pozemky, avšak zákon v tejto otázke upravuje osobitný postup, ktorým je uplatnenie požiadavky na vyššiu náhradu voči podniku na civilnom súde v stanovenej lehote, čo žalobca aj urobil, keď voči vyvlastniteľovi podal na Okresnom súde Bratislava II žalobu o zaplatenie, konanie o ktorej sa momentálne vedie na Mestskom súde Bratislava IV.

118. Na zdôraznenie správnosti svojich záverov vo vzťahu k aplikácii zákona o vyvlastňovaní ako aj preskúmvaniu výšky poskytnutej náhrady za vyvlastnenie správny súd poukazuje aj na totožné závery prezentované v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžk/45/2019 zo dňa 13.07.2021 (pozn. správneho súdu: podčiarknutie doplnené): „Právna úprava zákona 175/1999 Z.z. predstavuje v otázke rozhodovania o vyvlastnení a náhrade zaň pomerne komplexnú úpravu, na základe ktorej príslušný správny orgán, po zistení nemožnosti dohody na sume náhrady za vyvlastnenie, stanovenej postupom súdneho znalca v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z.z., odkáže pôvodného vlastníka vyvlastnenej nehnuteľnosti na súdne konanie pred civilným súdom. V civilnom konaní sa môže domáhať priznania navýšenia ceny určenej znalcom, napríklad aj na základe spochybnenia správnosti záverov znaleckého posudku. Takýmto postupom sa dosiahne vyváženie záujmu a potrieb štátu na vysporiadaní vlastníckych vzťahov potrebných na prípravu stavieb, ktoré sú významnou investíciou a záujmu a práva pôvodného vlastníka vyvlastňovaného pozemku na primeranú náhradu za odňatie vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky. Zároveň kasačný súd podotýka, že na konania o vyvlastnení, začaté po 30.06.2016 sa vzťahuje zák. č. 282/2015 Z.z., ktorý v zmysle zásady „lex posterior derogat legi priori“ nahrádza dotedy aplikovanú právnu úpravu obsiahnutú v § 108 a nasl. stavebného zákona. S účinnosťou od 01.07.2016 je tak všeobecným predpisom o vyvlastňovaní zák. č. 282/2015 Z.z. Pokiaľ teda zák. č. 175/1999 v § 4a ods. 1 odkazuje na podpornú aplikáciu všeobecného predpisu o vyvlastňovaní, má tým na mysli práve zák. č. 282/2015 Z.z.“ Obdobné závery vyplývajú aj z rozsudkov Najvyššieho súdu SR 2Sžk/2/2017 zo dňa 26.07.2017, sp. zn. 2Sžk/10/2018 zo dňa 30.09.2020, Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 8Sžk/28/2019 zo dňa 30.09.2021, citovaný v bode 110 vyššie).

119. Správny súd vo vzťahu k námietke žalobcu, že na rozhodovaní vo veci sa podieľali vylúčení zamestnanci, konkrétne L. P., poukazuje, že o námietke zaujatosti uplatnenej voči tejto osobe bolo rozhodnuté tak, že nebola vylúčená z pojednania a rozhodovania vo veci (o námietke

vznesenej žalobcom rozhodnutím č. OU-NR-OVBP2-2018/013079 zo dňa 14.03.2018, právoplatným dňa 09.04.2018), a teda bol dodržaný zákonný postup v prípade uplatnenia námietky zaujatosti žalobcom. Skutočnosť, že orgán rozhodujúci o vylúčení nevzhliadol dôvody zaujatosti podľa očakávaní žalobcu, nemá vplyv na zákonnosť prvostupňového rozhodnutia. Pochybnosti o predpojatosti možno vyvodzovať v zmysle § 9 Správneho poriadku so zreteľom na pomer zamestnanca k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom, z prejednávania a rozhodovania pred správnymi orgánmi je vylúčený aj ten, kto sa v tej istej veci zúčastnil na konaní ako zamestnanec správneho orgánu iného stupňa. Tieto skutočnosti žalobca v administratívnom konaní ani v podanej žalobe neuvádzal, zaujatosť uvedenej zamestnankyne videl výlučne v jej postupe v konaní. Rovnako pokiaľ L. P. po vznesení námietky zaujatosti neukončila pojednávanie konané dňa 06.02.2018, správny súd poukazuje na § 11 ods. 2 Správneho poriadku, v zmysle ktorého predpojatý zamestnanec urobí iba také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad, pričom uvedené ustanovenie je potrebné použitím logického argumentu a maiori od minus aplikovať aj na zamestnanca, u ktorého bola predpojatosť „len“ namietaná, a preto v uvedenom postupe nemohol správny súd vzhliadnuť vadu konania.

120. K námietke týkajúcej sa teórie legitímneho očakávania a prísľubu predsedu vlády voči osobe žalobcu a vyvlastňovania jeho pozemkov, správny súd ju nepovažoval za relevantnú. Účelom legitímneho očakávania je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa oprávnene spoliehali. V prípade, že rozhodnutím orgánu verejnej správy sú tieto princípy narušené, je úlohou správneho súdu poskytnúť subjektu priamo dotknutému takýmto rozhodnutím náležitú právnu ochranu.

121. Zo žalobcom označených vyjadrení správny súd nevzhliadol náležitý súvis s prejedávanou vecou, keďže predseda vlády nebol administratívnym orgánom alebo jeho členom, ktorý by konal a rozhodoval vo veci vyvlastnenia žalobcu. Predseda vlády síce v zmysle § 1 ods. 1 zákona o organizácii činnosti vlády riadi činnosť vlády a zvoláva a vedie jej schôdze, členovia vlády (a teda ani vedúci pôvodného žalovaného – minister dopravy) však nie sú za výkon svojej funkcie zodpovední predsedovi vlády, ale Národnej rade SR (čl. 116 ods. 1 Ústavy SR). Vyjadrenia predstaviteľov vlády, politických strán či hnutí alebo iných aktérov voľnej politickej súťaže, vyslovené v rámci politického boja, nemožno bez ďalšieho považovať za záruku konkrétneho (totožného) výsledku následnej rozhodovacej činnosti jednotlivých administratívnych orgánov pri výkone ich právomocí. Legitímne očakávanie žalobcu a jeho relevancia v tom smere, že v súvislosti s politickým vyhlásením predsedu vlády neočakával vyvlastnenie dotknutých pozemkov, tak nebola založená na náležitom podklade vychádzajúcom z predchádzajúcej resp. dovtedajšej rozhodovacej činnosti či už žalovaného alebo okresného úradu v obdobných prípadoch.

122. Rovnako ako nedôvodnú posúdil správny súd námietku týkajúcu sa neexistencie verejného záujmu na vyvlastnení a nevymedzenia resp. nedostatočne vymedzeného účelu vyvlastnenia. Správny súd považoval účel vyvlastnenia vo verejnom záujme vychádzajúc z výroku prvostupňového rozhodnutia, kde bol tento účel určený stavbu „Vybudovanie Strategického parku“ k. ú. I., H., J., K., H., E., L., za vymedzený dostatočne určito, a to aj vo vzťahu k osvedčeniam o významnej investícii, v zmysle ktorých je vyššie uvedená stavba významnou investíciou a jej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Preto pokiaľ prvostupňový správny orgán vyššie uvedeným spôsobom určil účel vyvlastnenia, postupoval v súlade s § 13 ods. 2 písm. a) zákona o vyvlastňovaní. Existenciou verejného záujmu sa dôsledne zaoberal aj žalovaný, keď v napadnutom rozhodnutí uviedol (s. 51), okrem poukazu na osvedčenia o významnej investícii, dostatočné dôvody, pre ktoré považoval verejný záujem na vyvlastnení za daný.

123. Pokiaľ žalobca uvádzal, že stavba „Vybudovanie Strategického parku“ nebola predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, z čoho mal rovnako vyplývať nedostatok verejného záujmu, správny súd poukazuje, že rozhodnutie podľa zákona o EIA nepatrí k podkladom rozhodnutia vo vyvlastňovacom konaní, rovnako prvostupňový orgán nebol v tomto konaní oprávnený skúmať súlad alebo nesúlad uvedenej stavby vo vzťahu k jej vplyvu na životné prostredie, taktiež predmetom tohto konania nie je prieskum zákonnosti rozhodnutí podľa zákona o EIA. Správne orgány sa aj v tejto súvislosti zaoberali existenciou verejného záujmu na vyvlastnení, pričom jeho existenciu aj odôvodnili (s. 51 napadnutého rozhodnutia).

124. Vyvlastniteľom je spoločnosť, v ktorej je jediným spoločníkom ústredný orgán štátnej správy: Ministerstvo hospodárstva SR, (v čase od 17.03.2016 do 23.03.2018 Ministerstvo dopravy, výstavby

a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky), a preto námietku, že nie je daný v tomto smere verejný záujem, keďže sa jedná o podnikateľský subjekt, považoval správny súd za neopodstatnenú. Neboli žalobcom uvedené žiadne relevantné dôvody, pre ktoré by vyvlastnenie v prospech štátom vlastnenej obchodnej spoločnosti, vylučovalo existenciu verejného záujmu na vyvlastnení. Rovnako len zo skutočností, že vyvlastniteľom bola spoločnosť s majetkovou účasťou štátu, nemožno vyvodiť nezákonnosť v rozhodovaní pôvodného žalovaného o podanom odvolaní (prípade okresného úradu vo vyvlastňovacom konaní); v tejto súvislosti žalobca nepredostrel riadnu argumentáciu svedčiacu napr. vylúčeniu zamestnancov rozhodujúcich v konaní pred správnymi orgánmi.

125. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru, správneho súdu nebolo zrejmé, akým spôsobom mali byť dotknuté subjektívne práva žalobcu, keďže článok 9 ods. 3 zaručuje členom dotknutej verejnosti prístup k spravodlivosti vo veciach životného prostredia. Odhliadnuc od skutočností, že vyvlastňovacie konanie nemožno považovať za konanie vo veci životného prostredia, žalobca vo všeobecnosti preukázateľne prístup k spravodlivosti mal, keďže podal správnu žalobu, ktorá bola aj meritórne prejednaná. Rovnako v konaní pred správnymi orgánmi žalobca mohol a aj využíval všetky procesné inštitúty, ktoré mu ako účastníkovi konania náležali.

126. Pokiaľ žalobca namietal, že osvedčenie o významnej investícii nie je právoplatné, keďže mu nebolo doručené, správny súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

127. Osvedčenia o významnej investícii predstavujú v zmysle § 1 ods. 8 zákona č. 175/1999 Z. z. doklad držiteľa osvedčenia, že stavba je významnou investíciou, v žiadnom prípade nejde o individuálny správny akt, ktorý by mal povahu rozhodnutia, ktorým by bolo zasahované do právnej sféry žalobcu; na vydávanie osvedčení sa nevzťahuje Správny poriadok, keďže zákon č. 175/1999 Z. z. autonómne upravuje aj postup štátnych orgánov pri ich vydávaní. Z § 1 ods. 2 písm. c) zákona č. 175/1999 Z. z. jednoznačne vyplýva, že konštitutívne účinky statusu „stavba významnej investície“ vznikajú už okamihom prijatia uznesenia vlády SR o tom, že určitá stavba je významnou investíciou. Uvedené potvrdzuje aj § 3 ods. 5 zákona č. 175/1999 Z. z., ktoré predpokladá vznik predkupného práva štátu k nehnuteľnosti už okamihom prijatia uznesenia vlády SR, ktorým schválila návrh na vydanie osvedčenia o významnej investícii a do katastra nehnuteľností sa zapisuje len formou záznamu, ktorým sa deklaruje už skôr existujúci právny stav, a teda vydaním osvedčenia o významnej investícii nevzniklo štátu predkupné právo na pozemky vo vlastníctve žalobcu. Osvedčenia o významnej investícii vydané Ministerstvom hospodárstva SR majú deklaratórny charakter vo vzťahu k existujúcemu právnemu stavu konkrétnej nehnuteľnosti, že je významnou investíciou. Inými slovami, vydaním osvedčenia sa len potvrdzuje to, čo už reálne existuje, nekonštituuje sa nový právny stav. Keďže osvedčenia deklarujú už existujúce skutočnosti, nemôžu byť považované ani za rozhodnutia, ktorým by došlo k dotyku s právami žalobcu, a preto nebolo potrebné postupovať podľa Správneho poriadku a žalobcovi ich doručovať.

128. Vo vzťahu k námietke, že správny orgán nerozhodol o rozšírení predmetu vyvlastnenia, správny súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že predmetom vyvlastnenia boli samostatné pozemky, nie ich časti, pričom argumentáciu žalobcu ohľadne „faktického“ vyvlastnenia „účelovo“ odčlenených pozemkov nepovažoval za relevantnú. Postup správnych orgánov pri zápise geometrického plánu č. XXXXXXXX - XXXXX G.W. H., týkajúceho sa rozdelenia tam označených parciel, a jemu predchádzajúce konanie nie sú predmetom konania v prejednávanej veci. Vyvlastniteľ podal návrh na vyvlastnenie samostatných pozemkov v celosti, ktorému návrhu bolo vyhovené. Navyše pokiaľ žalobca vzniesol požiadavku na vyvlastnenie aj ostatnej časti z pôvodne ucelených pozemkov, k uvedenému nebolo v konaní preukázané a napokon ani žalobcom tvrdené, že nemôže vôbec užívať zostávajúcu „časť“ pozemku/ostatné samostatné pozemky alebo ich môže užívať len s neprimeranými ťažkosťami; žalobca v tejto súvislosti uviedol len to, že na ostatných pozemkoch nemôže realizovať ním plánovaný obchodný zámer, čo však nezodpovedá zákonnej dikcii § 2 ods. 4 zákona o vyvlastňovaní. Pokiaľ žalobca namietal nedostatky v zisťovaní skutkového stavu k možnosti poskytnutia náhradného pozemku, uvedený postup je možný za situácie, ak by navrhovateľ vyvlastnenia takýto pozemok vlastnil a jeho ponuka na zámenu by bola prijatá, pričom žalobca v podanej žalobe v konkrétnostiach netvrdil, že vyvlastniteľ pozemok vhodný na zámenu vlastní, ako ani to, že by s prevodom vlastníctva takto hypoteticky existujúceho pozemku ponúknutého na zámenu súhlasil.

129. Vo vzťahu k žalobcom predloženému rozsudku Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 2Svk/13/2023 zo dňa 31.07.2024 správny súd prvotne uvádza, že v zmysle § 131 SSP tento rozsudok

nepatrí k rozhodnutiam, ktorými by bol pri rozhodovaní viazaný; s poukazom na § 469 SSP je správny súd viazaný právnym názorom kasačného súdu vysloveným len v ním rozhodnutej konkrétnej veci. Navyiac tu predložené rozhodnutie skutkovo neprilieha na prejednávajúcu vec, keď dôvodom zrušenia rozhodnutí správnych orgánov bolo nedostatočné sa vysporiadanie sa s námietkou žalobcu ohľadne navrhovaného rozšírenia predmetu vyvlastnenia, keď žalobca miesto časového obmedzenia vlastníckeho práva požadoval jeho vyvlastnenie; v prejednávanej veci sa s obdobnou námietkou žalovaný dostatočne vysporiadal, keď ju nepovažoval za dôvodnú pre nesplnenie zákonných podmienok, čo je zrejmé z napadnutého rozhodnutia (s. 55).

130. Ako nedôvodnú vyhodnotil správny súd aj námietku žalobcu týkajúcu sa absencie dôvodov správnych rozhodnutí vo vzťahu k obsahu záväzného stanoviska mesta Nitra predloženému k návrhu na vyvlastnenie. S touto námietkou sa okresný úrad riadne vysporiadal, keď uviedol, že podkladom pre vydanie rozhodnutia nebolo záväzné stanovisko obce o súlade účelu vyvlastnenia s platnou územnoplánovacou dokumentáciou, ale osvedčenie o významnej investícii (s. 17 prvostupňového rozhodnutia).

131. Pokiaľ žalobca namietal, že vyvlastnenie nebolo v súlade s cieľmi a zámermi územného plánovania a vyvlastiteľ k návrhu na vyvlastnenie nepriložil územné rozhodnutie, správny súd poukazuje na § 4a ods. 1 posledná veta zákona č. 175/1999 Z.z., z ktorého vyplýva, že ak ku dňu začatia vyvlastňovacieho konania nie je schválený územný plán obce alebo ak v schválenom územnom pláne obce alebo v územnom rozhodnutí nie je územie určené na umiestnenie a realizáciu významnej investície, podkladom na vydanie rozhodnutia o vyvlastnení je osvedčenie o významnej investícii. V prejednávanej veci boli predložené osvedčenia o významnej investícii, ktoré nahrádzajú tak územný plán, ako aj územné rozhodnutie a stanovisko obce o súlade účelu vyvlastnenia s územnoplánovacou dokumentáciou, preto ak boli ako príloha návrhu na vyvlastnenie doložené osvedčenia, nebolo potrebné predkladať aj územné rozhodnutie a stanovisko obce o súlade účelu vyvlastnenia s územnoplánovacou dokumentáciou.

132. Vo vzťahu k posúdeniu existencie nevyhnutného rozsahu vyvlastnenia správny súd poukazuje na osvedčenia o významnej investícii, z ktorých nepochybne vyplýva, že významná investícia sa bude realizovať na pozemkoch o celkovej výmere X.XXX XXX m² nachádzajúcich sa v katastrálnom území E., J., L., I., H., K. V. H. (ďalej len „podnikový pozemok“), pričom súčasťou podnikového pozemku boli tiež vyvlastnené pozemky žalobcu, ktorých celková výmera v danom katastrálnom území vrátane čísla parcely, druhu pozemku a označenia listu vlastníctva, na ktorom sa jednotlivé vyvlastňované pozemky nachádzajú, vyplýva z prílohy č. 1 osvedčenia č. XXXXX/XXXX-XXXX-XXXXX zo dňa 27.02.2017. Rozsah a miera vyvlastnenia vyplývajú priamo z osvedčení, a preto súd uvedenú námietku posúdil ako nedôvodnú. Pre realizáciu stavby „Vybudovanie Strategického parku“ bolo potrebné vyvlastniť pozemky žalobcu v rozsahu, ako bolo uvedené v prvostupňovom rozhodnutí, pričom účel vyvlastnenia považoval správny súd za dostatočne určito vymedzený, keď z obsahu výrokovvej časti je zrejmé, že sa vyvlastňuje pre stavbu „Vybudovanie strategického parku“.

133. Pokiaľ žalobca namietal, že lehota na využitie predkupného práva uplynula a vyvlastiteľ nebol oprávnený podať návrh na vyvlastnenie, pričom žalobca neodmietol predať vyvlastiteľovi predmetné pozemky, uvedené vyhodnotil správny súd ako nedôvodné. Predkupné právo štátu a jeho prípadný zánik nemá vplyv na zákonnosť následného rozhodnutia o vyvlastnení, keďže dôsledkom zániku predkupného práva je, že povinný z predkupného práva nie je ďalej povinný v prípade predaja ponúknuť prevádzanú nehnuteľnosť oprávnenému z predkupného práva. V prejednávanej veci navyiac vláda Slovenskej republiky uznesením č. 95/2017 zo dňa 22.02.2017 schválila návrh na vydanie osvedčenia č. XXXXX/XXXX-XXXX-XXXXX, pričom vyvlastňovacie konanie začalo dňa 18.10.2017, a teda vyvlastňovacie konanie nepochybne začalo v rámci dvojročnej zákonnej lehoty podľa § 3 ods. 7 zákona č. 175/1999 Z. z. Z obsahu administratívneho spisu rovnako vyplýva, že žalobca označil návrh vyvlastiteľa na uzavretie kúpnej zmluvy za neakceptovateľný, čo možno podľa názoru správneho súdu v súlade s pravidlami výkladu obsahu právnych úkonov považovať za prejav vôle vyjadrený slovami, z ktorého je zrejmé odmietnutie návrhu na uzavretie kúpnej zmluvy.

134. Pokiaľ žalobca namietal procesné pochybenia v konaní pred okresným úradom (neakceptovanie vyjadrenia zo dňa 29.06.2018, oznámenie začatia vyvlastňovacieho konania až dňa 16.01.2018 a jeho obsah, označenie správneho orgánu na jednotlivých písomnostiach), tieto neboli spôsobilé negatívne zasiahnuť do subjektívnych práv žalobcu; námietka neoznámenia ústneho pojednávania na

deň 10.05.2018 rovnako bola irelevantná, keďže žalobca sa uvedeného pojednávania preukázateľne zúčastnil, ako to vyplýva zo zápisnice č. Y./XXXXXX-XXX, ktorú žalobca odmietol podpísať.

135. Správny súd sa v ďalšom nezaoberal argumentmi žalobcu, ktoré boli do konania vnesené ako novoty po uplynutí 2 mesačnej lehoty na podanie správnej žaloby (napr. týkajúce sa predpojatosti ďalších osôb, postup pri vydávaní osvedčení podľa zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tvrdený správny delikt podávateľa znaleckého posudku a.i.). Rovnako sa správny súd bližšie nezaoberal žalobnými námietkami, v ktorých žalobca namietal porušenie práv 3. osôb (synovia žalobcu, osoby oprávnené z vecných bremien).

136. Podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov správny súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez zachádzania do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, sp. zn. III.ÚS 209/04, sp. zn. II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu účastníkov, s ktorou sa správny súd nevyporiadal v rámci tohto odôvodnenia, nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

137. Po oboznámení sa s obsahom predloženého administratívneho spisu správny súd dospel k záveru, že správne orgány vydali svoje rozhodnutia na základe dostatočne a spoľahlivo zisteného skutkového stavu, pričom tieto i riadne zdôvodnili. Preskúmaním žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa v intenciách podanej žaloby správny súd dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju rozsudkom zamietol podľa § 190 SSP.

138. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 168 SSP a úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože nezistil dôvod, na základe ktorého možno spravodlivo od žalobcu požadovať, aby žalovanému nahradil trovy konania. Správny súd nepriznal náhradu trov konania ani ďalším účastníkom konania podľa § 169 SSP, pretože im neuložil takú povinnosť, v dôsledku ktorej by im v konaní vznikli trovy.

139. Toto rozhodnutie prijal senát správneho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú je možné podať prostredníctvom Správneho súdu v Bratislave na Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v lehote jedného mesiaca od doručenia tohto rozhodnutia (§ 443 ods. 1 v spojení s § 493e SSP). Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh) (§ 445 ods. 1 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,

- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté (§ 440 ods. 1 SSP).

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g) až i) sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 ods. 1 a 2 SSP).